

2011 Komennusmies

METALLI ammattiosasto 254

Tässä numerossa mm:

- Omakohkaisia kokemuksia
- Poliittinen analyysi
- Paavo Arhinmäen kolumni
- Kataisen reppumieskahvit

AMMATTIOSASTO 254
täyttää tänä vuonna 40 vuotta!

Komennusmies-lehti on Metallin ammattiosasto 254:n tiedotuslehti, joka vuonna 2011 ilmestyy yhden kerran.

Päätoimittaja

Risto Lakanen

Toimitussihteeri

Ulkoasu ja taitto

Päivi Jankkari

Painopaikka

Painorauma Oy, Rauma
Painosmäärä 1500 kpl

Kannen valokuvat

Etukansi: Pekka Miettinen
-Putkisillan risteys; Recoil, Hamina
Takakansi: Risto Lakanen

Piirroksat

Juha Kapiainen

Osoitelähde

Ammattiosaston jäsenrekisteri

Palaute

ao254.metalli@elisamet.fi

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan palsta	3
Hyvät toverit	4
Juhlaristeily Pietariin	5
Haastattelussa komennusmies	6
Tuntematon komennusmies	8
40 vuotta osastoa ja komennusta	10
Omakohvaisia kokemuksia	12
Komennusmiesten asumisesta	17
Eläkeläisten syrjintä lopetettava	18
Isojen ammattiosastojen kokous: Julkilausuma	20
Gangsterit syövät myös komennusmiehen leivän	22
Sihteerin poliittinen analyysi	24
Paavo Arhinmäki: Rehellistä työtä Suomeen	32
Dan Koivulaakso: Yhteistä etua ei ole	34
Palkkatyötä-pienyrittäjyyttä-seminaari	35
Kummitoiminnan kuulumisia	37
Frank Johansson: Toisen oikeudet	38
Voihan verot	40
Kataisen reppumieskahvit	42

HELSINGIN SEUDUN
TEOLLISUUSASENTAJAT RY
Ammattiosasto 254

TOIMISTO

Turunlinnan tie 8, 5. krs

00930 Helsinki

puh. 045 235 2727

sähköposti: ao254.metalli@elisamet.fi

<http://www.komennusmiehet.fi>

AVOINNA:

pe 10.00-18.00

ke 12.00-16.00

Kesä- ja heinäkuu suljettu

PUHELINPÄIVYSTYS:

ke ja pe klo 10.00-18.00

Puheenjohtaja
Jarmo Kohonen
Herneorontie 31
54310 Hytti
puh. 040 730 3323

Taloudenhoitaja
Lauri Hölsömäki
Vaarinpolku 5
29600 Noormarkku
puh. 0400 597 486

Pekka Miettinen
Viklankuja 15
55400 Imatra
puh. 040 861 9983

Sauli Pietarinen
Maarinkunnaant. 7B10
01370 Vantaa
puh. 050 341 0955

Varapuheenjohtaja
Keijo Rasimus
Matikkalantie 240
58720 Kaartilankoski
puh. 040 712 9842

Opintosihteeri
Mika Pihlajamäki
Käyräkatu 1
13100 Hämeenlinna
puh. 050 390 1764

Juha Kapiainen
Vuorelantie 65
54820 Kotimäki
puh. 040 864 4433

Ippo Tissarinen
Korppitie 32B
01450 Vantaa
puh. 050 563 4023

Sihteeri
Tapio Niemelä
Pajamäenkatu 5C17
42100 Jämsä
puh. 050 340 9549

Pasi Vahtermo
Emännäntie 3C17
76130 Pieksämäki
puh. 040 868 4779

Ari Peuhkurinen
Paulapolku 5
44120 Äänekoski
puh. 040 546 7645

TOIMIKUNTA
2011

40 vuotta edunvalvontaa

Ammattiosasto 254:n perustamisesta tulee tänä vuonna kuluneeksi kunniaikkaat 40 vuotta. Silloin koettiin matkatyön poikkeavan siinä määrin normaalista tehdastyöstä, että sitä varten kannattaa perustaa oma osasto. Suuri kiitos edeltäjilleni ponnisteluista parempien työehtojen puolesta.

Nykyinen taloustilanne ei kuitenkaan anna mahdollisuuksia istahtaa menneiden saavutusten päälle lepäämään, vaan vuosi menee laman vaurioita korjatessa. Taloustaantumana on kohdellut metallimiehiä kovalla kädellä. Paperiteollisuuden alasajo oli pysyvää ja perään romahti telakkateollisuus. Nyt kännykkäteollisuuden lippulaiva Nokia horjahtelee. Näin monen teollisuuden alan samanaikainen alennustila vaatisi yrityksiltä ja valtiovaltalta voimakasta yhteistyötä vahinkojen minimoimiseksi. Liian monta kertaa lasku on lähetetty työntekijöiden postilaatikkoon.

Edellisessä lehdessä puhuttiin muutoksen ajasta. Tämän päivän näkökulmasta voisi todeta, ettei tilanne ole siitä muuttunut. Siitä on tullut pysyvä olotila. Suhdannevaihtelut ovat aina kuuluneet komennusmiesten elämään ja laihat vuodet koettelevat perheiden taloutta. Valtiovalta on myynyt osuuksiaan teollisuusyrityksistä ja elämme yhä enemmän niiden investointihalujen varassa. Osastomme haluaisi valtion ottavan voimakkaamman roolin suhdannekuoppien yli mentäessä.

Isojen investointien antaessa odottaa itseään ovat tehtaiden kunnossapitotyöt nousseet merkittävään asemaan meidänkin jäsenten joukossa. Siellä komennustöistä tuttuja pelisääntöjä on kuitenkin pyritty heikentämään puhumalla paikallisesta työvoimasta, vaikka porukka saattaa asua satojen kilometrien päässä. Työntekijän työpanos kyllä halutaan, mutta matkakustannukset yritetään siirtää tekijälle tilaajan ja urakoitsijan yhteistyönä.

Työnantajilta puuttuu ymmärrys tajuta, miten rautainen ammattitaito näille matkatöissä kiertäville asentajille ja hitsaajille kehittyy. Jokaiselta komennukselta jää jotain arvokasta ammattiin liittyvää tietoa repun pohjalle, jota voi hyödyntää taas seuraavalla kohteella. Tätä tietotaitoa olisi syytä arvostaa.

Kaikki matalasuhdanteet menevät kuitenkin ohi aikanaan ja niin tämäkin. Osastomme on mukana yhteistyössä muiden ammattiosastojen kanssa luomassa painetta hallitukselle, jotta se toimisi aktiivisemmin työllisyysasioissa.

Kevään tärkeitä asioita ovat eduskuntavaalit ja TES-neuvottelut seuraavista palkankorotuksista. Toivottavasti kaikki muistavat edellisistä vaaleista, miten meille niin tärkeä päivärahojen verokohtelu muuttui uuden hallituksen myötä. Palkankorotusneuvotteluista ei tässä vaiheessa voi arvioida, kuinka kireälle menevät, mutta toivon jäsenistön seuraavan tilannetta ja antavan tukensa osastoamme edustavalle neuvottelijalle, liittovaltuuston varapuheenjohtajalle Juha Kapiaiselle, mikäli hän tarvitsee kättä pidempää neuvottelujen tueksi.

Hyvää kevään jatkoa kaikille

Jarmo Kohonen
puh: 040 730 3323
email: jarmo.kohonen@yit.fi

Hyvät toverit

Hyvää alkanutta vuotta 254:n jäsenille. Meneillään on osastomme 40-vuotisjuhla-vuosi. Paljon on työelämässä tapahtunut siitä, kun osastomme vuonna 1971 perustettiin ajamaan voimalaitos- ja tehdasputkitusosalalla työskentelevien matka-asentajien asiaa. Silloin Suomeen rakennettiin voimakkaasti lisää puunjalostus- ja voimalakapasiteettia. Tarvittiin paljon todellisia metallipuolen ammattilaisia, jotka pystyivät sietämään ankeita oloja joskus syrjäisissäkin kohteissa. Osastomme on antanut voimakkaan panoksensa asumisen ja työolojen parantamiseksi. Se on vaatinut kansanedustajia, ministereitä ja veroviranomaisia selvittämään ratkaisujaan yhteisiin seminaareihin, joihin on saapunut matka-asentajia pohjoisinta Suomea myöten. Työmme ei ole mennyt hukkaan, mutta haluamme edelleen kehittää alan työehtoja, jotta voisimme mielekkäissä olosuhteissa ylläpitää teollisuuttamme suomalaisin voimin.

Metsäteollisuuden uusinvestointien suuntautuessa pääosin ulkomaille on meidän mukauduttava uusille alueille kuten kaivosteollisuuteen, joka lähivuosina tulee kasvamaan Itä- ja Pohjois-Suomessa. Voimalaitosrakentaminen pysynee kuitenkin kohtuullisella tasolla. Kunnossapitoliiketoiminta näyttelee yhä suurempaa osaa jäsentemme työssä.

Joskus on kuitenkin syytä irtautua arjesta. Osastomme järjestää syksyllä 40-vuotistaipaleensa kunniaksi juhlaristeilyn Pietariin, johon kaikki jäsenet perheineen ovat tervetulleita. Asiasta lisää viereisellä sivulla.

Osaston jäsenet saavat tämän lehden mukana tiedotekortin, josta löytyvät mm. toimikunnan jäsenten ja osaston toimiston yhteystiedot. Kotisivumme ovat uudistuneet ja kortista löytyy myös tämä sivujen uusi osoite: www.komennusmiehet.fi.

Keväällä järjestetään eduskuntavaalit. Muistakaa äänestää ehdokasta, joka arvostaa ja ymmärtää komennusmiehiä.

Ammattiosasto 254:n toimikunta

40-vuotisjuhlaristeily Pietariin 1.-3.9.2011

Metallin komennusmiesosasto 254 täyttää tänä vuonna 40 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi osasto järjestää risteilyn Pietariin, johon kaikki jäsenet perheineen ovat tervetulleita. Laivalla järjestetään pientä yhteistä ohjelmaa ja osasto tarjoaa paluumatkalla buffet-illallisen.

Kohde: Pietarin risteily

Ajankohta: 1.-3.9.2011

Aikataulu:

torstaina klo 19:00 lähtö Helsingistä, Eteläsataman Makasiiniterminalista

perjantaina klo 09:30 saapuminen Pietariin

perjantaina klo 19:00 lähtö Pietarista

lauantaina klo 08:30 saapuminen Helsinkiin

Hinnat

693,00 euroa/hytti Deluxe-luokka (2 hengen hytti, DeLuxe-aamiainen sis. hintaan)

495,00 euroa/hytti Commodore-luokka (2-3 hengen hytti, DeLuxe-aamiainen sis. hintaan)

247,50 euroa/hytti B-luokka (2-4 hengen hytti)

Risteilyhintoihin lisätään 8.2.2011 voimaan tullut **polttoainekorotus 10€/hlö** sekä pakollinen bussikuljetus, joka on risteilyn **viisumivapauden edellytys: 20 €/hlö, lapset 0-11v: 10€/hlö**.

Hintaan sisältyy

risteily St. Peter Line -varustamon Princess Maria-laivalla Helsinki-Pietari-Helsinki valitussa hyttiluokassa, osaston järjestämä ohjelma laivalla sekä yhteinen buffet-illallinen perjantai-iltana.

Lisämaksusta

* buffet-aamiainen etukäteen tilattuna 9 euroa/hlö (laivalla ostettuna 10,00)

* DeLuxe-aamiainen etukäteen tilattuna 15 euroa/hlö (laivalla ostettuna 18,00)

* buffet-illallinen 30 euroa/hlö (laivalla ostettuna 33,00)

* lasten aterioiden hinnat 6-12v. -50%, lapset alle 6v. veloitusetta

Ilmoittautumiset ja lisätietoja

Sitovat ilmoittautumiset toukokuun loppuun mennessä toimistonhoitaja Päivi Jankkarille, puh. 045 235 2727 tai 0400 655304 (puhelinpäivystys ke ja pe klo 10-18), tai sähköpostitse ao254.metalli@elisanet.fi. Matkustajista tulee ilmoittaa nimi, syntymäaika, kansalaisuus sekä passin numero ja voimassaoloaika.

Passi

Matkalla tulee olla mukana passi, joka on voimassa vielä 6 kk Pietariin saapumisen jälkeen.

Maksut ja peruutukset

* Matka maksetaan viimeistään 20.7.2011 mennessä.

* Matkan voi peruuttaa kuluitta, kun peruutus tehdään viimeistään 28 vrk ennen lähtöä.

Tervetuloa!

Haastattelussa komennusmies

Nimi: Toni Thomasson

Ikä: 20 v.

Kotipaikka: Hamina

Koulutus: levyseppähitsaaja

Työnantaja: Yit Teollisuus Oy

Ammatti: asentajaharjoittelija/oppisopimus

Kysymykset: Pasi Vahtermo

Harrastukset?

Punttisali.

Kuinka päädyit komennusmieheksi?

Ajautuin työharjoittelun kautta keväällä 2009. Oppisopimus keskeytyi, kun lähdin armeijaan, mutta vuoden asepalveluksen jälkeen palasin jatkamaan näitä hommia.

Pidätkö reissuhommista?

Keikkatyössä on oma viehätys, elämäntyyli on hiukan vapaampi.

Mikä mättää?

Palkkaus saisi olla parempi.

Onko sinulla mahdollisuus vaikuttaa työsi sisältöön?

On pieni mahdollisuus.

Saako kokeneemmilta työkavereilta neuvoja?

Kyllä saa, oikein helposti. Välillä tuntuu, että neuvoja tulee liikaakin.

Tunnetko, että työpanostasi harjoittelijana arvostetaan?

Kyllä.

Pystytkö harrastamaan komennuksilla?

Kyllä, mutta en mitään seuratoimintaa.

Tukeeko työnantaja harrastustasi?

Tukee, maksaa osan kuntosalilipusta.

Mitä parantaisit työssäsi, jos sinulla olisi mahdollisuus?

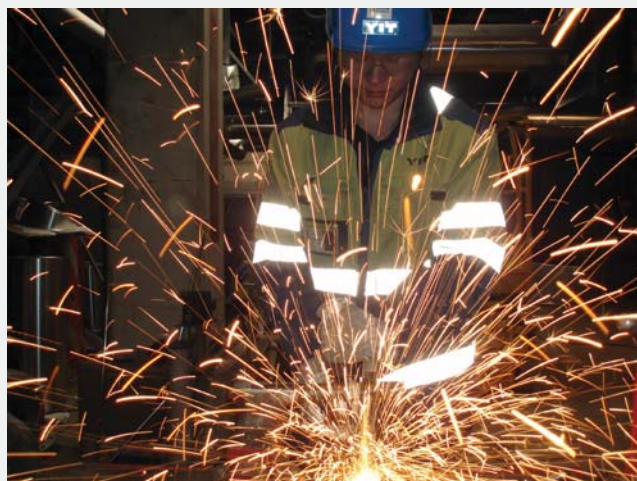
Itsenäisempää työtä ja sitä kautta mahdollisuutta vaikuttaa omaan palkkaan.

Oletko kiinnostunut ulkomaan keikoista?

Totta kai olen!

Aiotko jatkaa komennusmiehenä?

Kyllä, viihdyn näissä hommissa ja näillä näkymin näissä myös jatketaan.

Voittokulkua jatkaa Minarc Evo

Hitsauksen pikkujättiläisten uusi evoluutio

Minarc Evo -laitteet on uusimpia jäseniä jo ennestään menestyksekkäässä Minarc-tuoteperheessä. Tämä uusi tuotesarja sisältää 150 ampeerin puikkokoneen, 200 ampeerin MIG/MAG-koneen sekä 180 ampeerin DC TIG-koneen. Minarc Evo -tuotteet ovat 230 voltin yksivaiheverkossa toimivia tyylikkäästi hitsauslaitteita. Ne sisältävät kaikki tunnetut ja arvostetut Minarc-ominaisuudet entistä kehittyneempinä versioina.

www.kemppi.com

Työturvallisuuskorttikoulutusta työttömille

Metalli Helsinki-Uusimaa toiminta-alue järjestää alueensa ammattiosastojen kokonaan työttömille jäsenille työturvallisuuskorttikoulutuksen.

Aika: tiistai 17.5.2011
Paikka: Metallityöväen Liitto, liittotoimikunnan kokoustila (Metallitalon sisäpihalla)

Koulutus materiaaleineen ja ruokineen on kokonaan maksuton. Loppupenttin hyväksytysti suorittaneet saavat kotiinsa työturvallisuuskortin postissa.

Ohjelma:
8.00 Kahvi ja ilmoittautuminen
8.15 Yhteinen työpaikka: vastuut, työsuojeluorganisaatio
9.15 Yhteinen turvallisuus: nolla tapaturmaa, riskienhallinta, kuormitustekijät
10.15 Pehdyttämisen: sisältö, haasteet
11.00 Lounas
12.00 Turvallinen työpäivä: työvälineet, koneet ja laitteet, nostot, säiliöt, kemikaalit, sähkö, tulityöt
15.00 Onnettomuustilanteissa toimiminen
15.30 Tenti
16.00 Lopetus

Paikkoja on rajattu määrä, joten ne täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Ilmoittautumiset Metalli Helsinki-Uusimaa aluetoimistolle 6.5.2011 mennessä Satu Tahvanaiselle 020 774 1305 tai Kristiina Lehtoselle 020 774 1304. Lisätietoja koulutuksesta aluetoimistolla antaa: Ari Kolehmainen 040 512 3044.

TUNTEMATON KOMENNUSMIES

Suomalaisen komennustyön alkuhistoriaa on hieman vaikea määritellä. Uitoilla ja savotoilla oli kuljettu koko 1900-luvun ajan, mutta teollisen komennustyön kulmakivi lienee ollut Sköldvikin jalostamoalueen syntyminen Porvooseen 60-luvulla. Samoihin aikoihin teollisuuslaitokset aloittivat omien kunnossapito- ja investointitöidensä osittaisen ulkoistamisen. Lisäksi 60-luvulla murtui saksalaisen Mannesmann-yhtiön monopoliasema teollisuusputkien valmistamisessa. Siihen asti putkien myynnin ehtona oli sikäläisen työvoiman käyttö asennuksessa. Suomalaisille jäi lähinnä apumiesten hommat. Samat piirteet nostavat jälleen päätänsä. Saksalaisyhtiöiden nykyisin käyttämä työvoima on tosin kaukana saksalaisesta.

Suomalaisten komennusmiesten työ on vuosikymmenten saatossa turvannut sen teollisuuden toimintavarmuuden, mitä ei paikallisilla resursseilla olisi pystytty aina hoitamaan. Sillä työllä on suuri merkitys myös tulevaisuudelle, jos sille työlle annetaan kunnollinen mahdollisuus. Sen tahtotilan suhteen on vielä paljon tekemistä. Komennusmiesten kohtaloksi on jäänyt enimmäkseen taistella itse oman asiansa puolesta, ja se toiminta ei ole miellyttänyt kaikkia tahoja. Syyttävä sormi on noussut yhtäläillä valtionhallinnon, työnantajien kuin myös ammattiliittojen suunnalta.

Komennusmiesten työ on raskasta ja harvoin hyvissä olosuhteissa tehtävää, mutta sisulla ja monasti myös hammasta purren niistä on selvitty ja projektit ovat valmistuneet aikataulussaan. Komennustyö on kova laji myös komennusmiehen perheelle ja vaatii sielläkin erityistä venymiskykyä ja kestävyyttä. Etenkin jos on kyseessä lapsiperhe, niin toisen huoltajan puuttuminen normaalista arjesta on kova pala kaikille.

Komennusmiehillä on oma erikoinen sosiaalinen verkostonsa. Vaikka asuttaisiin satojen kilometrien päässä toisista eikä tavata välttämättä edes joka vuosi, niin kuulumisia soitellaan aina silloin tällöin. Tämä on mahdollistanut sen, että alalla on työnhaku hoidettu hyvin pitkälti näiden viidakkorumpujen välityksellä. Komennusmies

Kun internetiin naputtelee nimikkeen timpuri, suutari tai muurari, niin Wikipediasta tulee ammattikuvaus alle sekunnissa. Komennusmiehistä ei vastaavaa määritelmää löydy. Koko komennustyöala on jäänyt monelle tuntemattomaksi ammattilaisjoukoksi, vaikka monet yhteiskunnan toiminnot pyörivät juuri heidän varassaan. Teollisuuslaitokset tai energiahuolto eivät toimisi montaa päivää ilman komennusmiehiä.

työllistyy harvoin työnvälitystoimistojen kautta, ja yhtä harvoin alan työnantajat heitä niiltä listoilta edes hakevat. Kyllä se on sama viidakkoposti, jota hekin käyttävät, kun tarvitaan säätä ja välimatkoja kestäväää ammattilaista.

Jos pysähtyy hetkeksi miettimään ammattiosasto 254:ää, niin sen jäsenet ovat tehneet kuluneiden neljänkymmenen vuoden aikana merkittävän osan tämän maan teollisista investoinneista sekä seisokkitöistä. Siitä voidaan olla ylpeitä ja se työ pitää sisällään paljon.

Helsingin seudun teollisuusasentajat, ao. 254 ohittaa nyt 40 vuoden rajapyykin. Komennustyö on kokenut suuren muutoksen noiden vuosikymmenten aikana. Työmenetelmät sinällään ovat säilyneet hyvin samankaltaisina, mutta muuten on koettu sama myllerrys kuin muuallakin teollisuudessa. Parhaiten tilannetta voisi kuvata sanalla lyhytjänteisyys. Päätökset investoinneista tulevat hyvin lyhyellä varoitusajalla. Toisaalta toimivien tuotantolaitosten lopettamisesta on tullut Suomessa jo maan tapa. Tämä ilmiö on koetellut erityisesti metsäteollisuutta, joka on ollut perinteisesti komennusmiehiä työllistävä ala.

Työn ja työttömyyden välinen vuorovesi on ollut aina osa komennusmiesten elämää, mutta nyt niiden vuoroteltuväli on nopeutunut ja jyrkentynt. Tämän aiheuttaa nykyinen yleismaailmallinen talousoppi, jonka mukaan ainoastaan nopeiden voittojen saalistaminen on oikeaa bisnestä.

Aika näyttää mihin tie meitä vie, mutta yksi on varmaa: Niin kauan kuin Suomessa on teollisuutta, niin yhtä kauan täällä tarvitaan myös komennusmiehiä ja komennusmiehet tarvitsevat järjestäytyntä edunvalvontaa. Loimaan kassan käpykaartista käsin ei näitä asioita hoideta. Toivottavasti tässä maassa voidaan lukea vielä seuraavan neljänkymmenen vuoden jälkeenkin Metallin ammattiosasto 254:n Komennusmies-lehteä. Suomalainen komennusmies ansaitsee myös tulevaisuuden. ■

Pekka Miettinen
komennusmies / tsv.

40 vuotta osastoa ja komennusta

Penkoessani piironginlaatikoita löysin vanhan Metalliliiton jäsenkirjan. Olin liittynyt osasto 54:n jäseneksi 1.6.1971. Samoihin aikoihin komennustyömailla kiehui. Komennusmiehet katsoivat, ettei kukaan hoitanut heidän asioitaan. Sen seurauksena syntyi komennusmiesten ammattiosasto 254, johon välittömästi siirryin.

Siitä on kulunut 40 vuotta, joten nyt on menossa osaston juhlavuosi.

1970-luvulla tapahtui muutakin merkittävää, työsuojelutoiminnassa tapahtui suuria muutoksia. Tamperelle perustettiin 1973 hallitusohjelman mukaisesti keskeinen työsuojelua valvova viranomainen, työsuojeluhallitus, joka toimi sosiaali- ja terveysministeriön alaisuudessa. Työsuojeluhallitusta tukivat samaan aikaan perustetut työsuojelupiirit.

Myös työpaikkatason työsuojelu käynnistyi. Työpaikoille valittiin työsuojelupäälliköt ja työsuojeluvaltuutetut. Laki velvoitti perustamaan yli 20 hengen työmailla työsuojelutoimikunnan.

Minä pääsin noihin aikoihin kesäpöytäkirjaan opettelemaan työntekoa ja seuraamaan työmaan tapahtumia. Ensi alkuun ihmettelin, kun minulle oli kerrottu työntekoa olevan ikävää puuhaa, mutta työmailla näyttäytyi aivan toinen meininki. Siihen aikaan täytyi tuoda työmaalle sarvipullo (koulupojilta sitä ei vaadittu). Jos sitä ei alkanut ilmestyä, niin sarviluotto kävi huomauttamassa asiasta. Joidenkin olo tästä koheni, ja jotkut saivat tästä kimmokkeen, ja puolilta päivin tuli asiaa kylille. Jotkut saivat kimmokkeen syötyään happaman omenan. Siihen aikaan oli muotijuomana korkea G, joka värjäsi kielen punaiseksi ja saattoipa ylähuulesakin olla punainen puoliympyrä. Lievä G oli varattu aamuksi. Juttuja kerrottiin remakoiden naurujen säestyksellä ja niissä oli tietenkin jonkun verran komennusmieslisää.

Jollakin työmaalla kaveri oli mennyt telineelle ja päivän mittaan tullut siihen kuntoon, ettei päässyt turvallisesti alas. Työsuojeluporukka hälytettiin apuun, ja

köysien avulla kaveri saatiin turvallisesti alas telineeltä ja sitä mukaa pois työmaalta.

Erään kerran kaverit olivat päässeet vilkaisemaan työnjohtajan pöydälle auki unohtamaa päiväkirjaa, jossa luki "Maanantai: sarvien kalistelua. Tiistai: sarvien kalistelu jatkuu". Tietenkin tämä oli pieni marginaaliryhmä, mutta hyvin näkyvä sellainen.

Kun sitten ammattikoulusta päästyäni (täytenä ammattimiehenä) onnistuin saamaan työpaikan, niin työntekoa olikin muuttunut huomattavasti totisemmaksi. Työsuojelutoimet alkoivat tehoa ja asenteet muuttua. Myöhemmin ensimmäinen minun kohdalleni sattunut lama korjasi asennoitumista työntekoa ja turvallisuusasioita kohtaan.

Aikojen alusta ensimmäiset turvarusteet olivat firman antama suojakypärä ja teräskärjellä varustetut turvasaappaat, jotka piti, ainakin osittain, itse maksaa. Sitä ennen tuotiin työkengiksi kotoa sellaiset kenkät, joita ei enää iljennyt muualla

käyttää. Kenkien kirjo oli talviken-
gistä rotantappokenkiin asti.

Pumpulia tungettiin korviin
niin, että joskus lääkärin täytyi sitä
poistaa. Suojalaseja oli joitakin mal-
leja, mutta ne, jotka tarvitsivat nä-
kökyvyn puolesta lasit, käyttivät
omia siviililasejaan. Haalarit täytyi
ensi alkuun itse ostaa, ja myöhem-
min kun firmat alkoivat laittaa haa-
lareihin omia logojaan, niin niitä sai
edullisempaan hintaan. Putoamis-
suojaimena oli leveä vyö varustet-
tuna köydenpätkällä. Kerran kun
pyysin apupoikana ollessani työn-
johtajalta suojakäsineitä, vastaus oli
"sinä et ole hitsari". Komennus-
asuntolina oli pahimmillaan sadan
miehen yksiö, eli koulun voimiste-
lusaliin oli tuotu kerrossänkyjä, jois-
sa sai yönsä viettää.

Nyt kun muistelee 40 vuoden
taivalta, niin työsuojelu on mennyt
huikeasti eteenpäin. Alkoholiongel-
mia ei juuri esiinny, ja esim. ato-
mivoimaloiden ja öljynjalostamojen
porteilla doupanneet henkilöt plo-
kataan pois. On tullut työturvalli-
suus- ja tulityökortit. Turvavarus-
teet ovat parantuneet ja niiden han-
kinta on sälytetty työnantajan har-
teille.

Vaikka eteenpäin on menty, niin
vielä on paljon tehtävää. Varsinkin
sosiaalituloissa ja asumisessa on pa-
rantamisen varaa, etenkin suurien
seisakkien aikana. Fyysistä kuormi-
tusta komennustyössä pitää pyrkiä
vähentämään. Komennuskohteissa
edelleen kiipeillään telineillä, jois-
sa kulkutiet ovat puutteellisia ja
osat haalataan taljoilla paikoilleen.
Sitten on ainainen kiire. Seisakki-
en aikataulut on vedetty niin kire-
älle kuin mahdollista, eikä siitä hyvä
seuraa. Se on useasti nähty. Sellai-
nen perstuntuma minulla on, että
ennen oli enemmän aikaa rakentaa
tehtaita ja voimalaitoksia. Minne
tässä on kiire? Ennenaikaiseen hau-
taanko?

Voihan olla, että minultakin lip-
sahti hieman komennusmieslisää
joissakin jutuissa. ■

*Vanhat linttaan astutut kengät alkoivat vaihtua tähän malliin.
Kuva Sievin tehtaalta.*

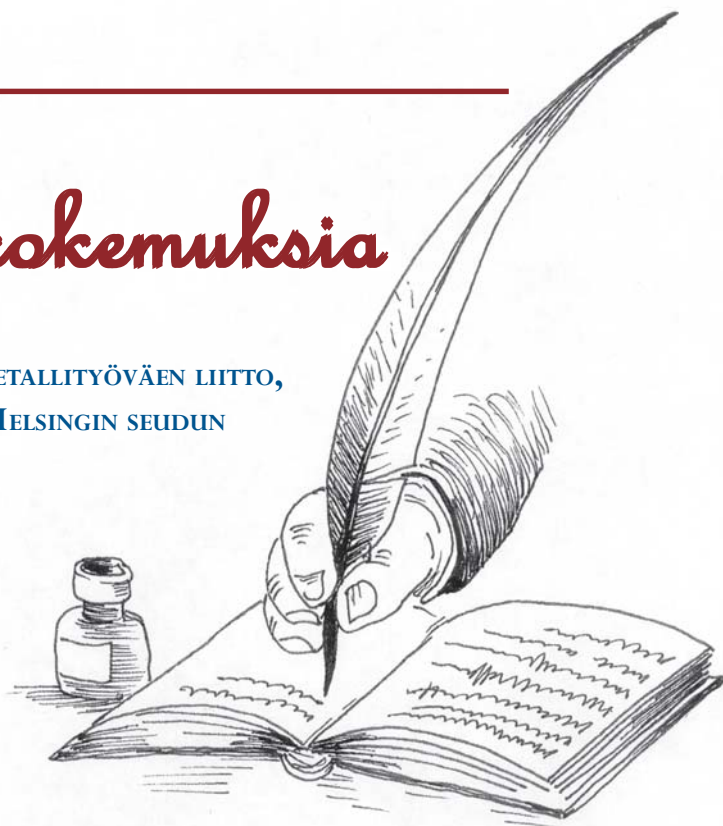
Tässä tilaaja, työnjohto ja työmiehet turvavarusteissaan 60-luvulla.

Omakohhtaisia kokemuksia

METALLITYÖVÄEN LIITTO ON SUOMEN PARAS METALLITYÖVÄEN LIITTO,
JA SUOMEN PARAS KOMENNUSMIESOSASTO ON HELSINGIN SEUDUN
TEOLLISUUSASENTAJAT RY, AMMATTIOSASTO 254

Risto Lakanen

Ammattiosasto täyttää tänä vuonna neljäkymmentä vuotta. Neljäänkymmeneen vuoteen mahtuu paljon toimintaa ja tapahtumia, vaikka jälkeensä sitä aikaa ajatellen tuntuu, että perustamiskokous olisi ollut vasta eilen. Mennyt aika tuntuu lyhyemmältä kuin sama aika tulevaisuuteen, koska tulevaisuudesta meillä ei ole vielä mitään muisteltavaa. Usein eri järjestöistä ja yhdistyksistä tehdään myös virallinen historiikki, joka kirjoitetaan virallisten pöytäkirjojen, asiakirjojen, muistiinpanojen ja yhdistyksessä mukana olleiden henkilöiden haastattelujen pohjalta.

Viime kevättalvena päätettiin toimikunnassa, että osaston neljäkymmenvuotisen toiminnan kunniaksi julkaitaan lehti, joka ilmestyisi keväällä 2011. Minulle lankesi tehtäväksi kirjoittaa osaston historiaa käsittelevä juttu. Kun olen miettinyt minkälaisen jutun teen, tulin siihen tulokseen, että en kirjoita varsinaista historiaa vaan omakohtaisia kokemuksia osaston toiminnasta. Se ei ole virallinen osaston historia, joten jollakin voi tapahtumista olla erilainen käsitys.

Ensimmäisen kosketuksen osaston toiminnasta sain Helsingin työväentalolla. Silloin osastoa ei kuitenkaan vielä oltu virallisesti perustettu, vaan kokouksessa käsiteltiin sitä, miksi komennusmiehet tarvitsevat oman osaston ja millainen se olisi. Kokous oli mieleenpainuva tapahtuma, paikalla oli lähes kaksisataa komennus miestä. Väen paljous johtui siitä, kun lähellä oli isoja verstaiteja ja työmaita, joista riitti väkeä paikalle. Komennusfirmoilla oli silloin etelässä useita kiinteitä verstaiteja. Esimerkiksi Teollisuus Huber Oy, Onninen

Oy ja Kalmeri Oy. Työmaista mainittakoon Sköldvikissä Pekeman muovitehtaat, Helsingissä Hanasaaren voimalaitos ja Loviisassa ensimmäinen atomivoimalaitos aloitusvaiheessaan.

Osasto perustettiin vuonna 1971 Metallityöväen liiton osastona numero 254. Koska ammattiosasto on rekisteröity yhdistys, on sillä yhdistyslain mukaan oltava kotipaikka ja nimi. Osasto rekisteröitiin Uudenmaan piiriin Vantaalle. Piiri valittiin lähinnä sillä perusteella, että Huber, Onninen ja Kalmeri olivat uusmaalaisia firmoja, joiden työntekijöistä valtaosasta tuli perustettavan osaston jäseniä.

Piirin valinta oli helppo, mutta nimestä käytiin tunteita nostattava keskustelu. Kokousedustajat halusivat, että nimessä näkyy koko Suomi komennusmiesten osastona. Suurimman kannatuksen sai nimi "Suomen komennusmiehet" tai "Suomen matka-amentajat". Lopulta päätettiin nimeen Helsingin seudun teollisuusamentajat ry, ammattiosasto 254, koska nimessäkin täytyi näkyä kotipaikkakunta, jonne osasto rekisteröitiin. Osasto virallistettiin ja innostus oli kova, jäseniksi liittyi satoja komennusmiehiä hyvin lyhyessä ajassa.

Sitten alkoivat osaston toiminta ja kokoukset, joissa valittiin puheenjohtaja, toimikunta ja jaostojen jäsenet. Ensimmäisinä vuosina vuosikokouksissa oli yleensä kymmeniä, jopa yli sata komennus miestä valitsemassa osastolle toimikunnan ja puheenjohtajan. Puheenjohtaja ja toimikunta valittiin suoraan kokouksessa kokousedustajien esitysten mukaan ilman henkilön poliittista taustaa.

Näin jatkui muutaman vuoden, kunnes osastoon tuotiin lähinnä liiton sosialidemokratian taholta myös puolutoiminta. Poliitiikka ammattiyhdistysliikkeessä ei sinänsä ole tuomittavaa, päinvastoin. Työväenpuolueet tukevat myös ay-toimintaa ja ovat yhdessä vaikuttamassa, kun puolustetaan palkansaajan etuja.

Poliittisten ryhmien perustaminen lisäsi osaston toiminnan aktiivisuutta, kokouksissa oli paljon väkeä ja poliittinen voimasuhde vaihtui lähes vuosittain. Vuosikokouksessa äänestettiin vain puheenjohtajasta ja toimikuntaan valittiin puheenjohtajan lisäksi kymmenen jäsentä, kuusi/neljä ryhmien nimeämää edustajaa. Me jotka emme kannattaneet sosialidemokraatteja, perustimme oman kansandemokraattisen puolueyrhmän. Ryhmään kuuluminen ei edellyttänyt puolueen jäsenyyttä.

KD-ryhmän toiminta-aika oli osaston rinnalla antoisaa. Ryhmän tilaisuuksissa oli osallistujia usein enemmän kuin osaston kokouksissa. Järjestimme usein yhdessä Kansan Sivistystyön Liiton kanssa viikonloppukursseja, joissa oli mukana vaimot ja lapset. Silloin oli helppo saada mukaan bussilastillinen osallistujia neljästä-viitteenkymmeneen henkilöön. Kurssipaikkana oli usein esimerkiksi Kotkan lähellä oleva Munapirtti ja Karjalohjalla nykyinen kylpylähotelli Päiväkumpu. Ryhmän jäseniä ohjattiin luottamusmiehiksi ja luottamusmieskursseille Murikkaan. Osaston jäseniä kävi luottamusmieskursseja niin paljon, että sitä paheksui eräs demari liittotoimikunnan kokouksessa.

Me emme saaneet, emmekä pyytäneet liitolta rahallista tukea, vaan rahoitimme toimintamme itse yhdessä Kansan Sivistystyön Liiton kanssa. Tätä aikaa muistelen haikkeudella, silloin tiesi kuuluvansa johonkin yhteiseen, jonka jäseniin luotti, ja tiesin ryhmän luottavan minuun pyyteettömästi, ja kaikki koitui kuitenkin ammattiosaston hyväksi.

Meidän aktiivisen toimintamme johdosta osaston demarit eivät enää saaneet enemmistöä toimikuntaan, joka johti siihen, että he yhdessä liiton demareiden kanssa yrittivät perustaa rinnakkaisosaston. Silloinen liiton toinen puheenjohtaja Veikko Lehtonen ja järjestösihteeri Bo Gustafsson ilmoittivat meille, että osastomme hajotetaan ja Vantaalle Veromiehenkylään perustetaan uusi osasto, mistä on jo alustavasti järjestöosastolla tehty päätös. Tämän tiedon saatuaamme päätimme seuraavassa vuosikokouksessa äänestää puheenjohtajaksi demarin. Näin kävi, joten heidän oli vaikea hajottaa johtamaansa osastoa, ja asia raukesi siihen.

Valitettavasti demareiden aktiivinen toiminta lopahti osastossa 1980 vuoden lopussa, joten heitä ei saatu toimikuntaan lähes pariinkymmeneen vuoteen.

Osaston jäsenet joutuivat käymään muutaman tiukan lakon etujensa puolustamiseksi. Ensimmäinen merkittävä työtaistelu käytiin valtakunnan tasolla, kun 1973 Verohallitus päätti yksimielisesti, että päiväraha menee verolliseksi, jos on ollut samalla työmaalla yli yhdeksänkymmentä vuorokautta eli kolme kuukautta. Työtaistelun seurauksena valtioneuvosto eli hallitus puuttui asiaan ja kumosi verottajan yksimielisen päätöksen.

Toisen kerran samasta syystä komennusmiehet joutuivat työtaisteluun 1988, kun Metallityöväen liitto leikki puheenjohtaja Per-Erik Lundhin johdolla verolain säätäjää, mikä tehtävä kuuluu yksinomaan eduskunnalle. Liitto sopi yksipuolisesti keskitettyyn työehtosopimukseen pykälän, jossa hyväksyttiin päiväraha pantavaksi verolle yli viidenkymmenen markan osalta. Työnantajat haastoivat SAK:n, Metalliliiton, useita komennusmiesten luottamusmiehiä sekä ammattiosaston työtuomioistuimeen laittoman lakon järjestämisestä.

Työtuomioistuimen päätös, ei sanasta sanaan lainattu- na vaan oman muistin mukaan: Työtaistelu ei ollut työehtosopimuksen vastainen, koska liitoilla ei ole oikeutta päättää päivärahan verotuksesta. Päätös johti siihen, että liiton hyväksymä keskitetty työehtosopimus jouduttiin siltä osin purkamaan.

Kolmas päivärahaa koskeva työtaistelu käytiin niinkin tuoreelta kuin 2006-2008, kun Varsinais-Suomen verottaja alkoi mättäämään jopa kymmenien tuhansien eurojen mätkäyksiä jälkiverona päivärahan saajille. Työtaistelussa oli mukana useita ammattiosastoja ja tuhansittain komennusmiehiä ympäri Suomea. Ongelman ratkaisemiseksi perustettiin työryhmä verottajan, työnantajien, ammattiliittojen ja valtiovarainministeriön kanssa. Työryhmässä oli mukana edustaja myös Metallityöväen liitosta, mutta ei yhtään komennusmiehistä, joita verotus ensisijaisesti koski.

Pyysimme keväällä 2006 liitolta apua neuvottelijan mukaan saamiseksi. Silloisen liiton puheenjohtajan Erkki Vuorenmaan asenne oli kielteinen, eikä hän hyväksynyt komennusmiesten edustajaa neuvottelukuntaan. Hänen vastauksensa oli masentava: "Liitto ei taivu komennusmiesten painostuksessa". Kuitenkin Vuorenmaan kielteisestä asenteesta huolimatta valtiovarain-

Osaston toimitila Helsingin työväentalolla. Vasemmalta: Lasse Kanerva, Rauno Leppäniemi, Esa Koskela, Asko Lindholm. Istumassa toimistonhoitaja Tuula Hänninen, joka kirjoitti osaston ensimmäisen historiikin "Komennusmiesten kaksi vuosikymmentä". Pukeutumisesta päätellen komennusmiehet ovat lähdössä jälleen lähetystökäynnille työministeriöön.

ministeriö kutsui vuoden 2008 työryhmään mukaan osastomme sihteerin Juha Kapiaisen edustamaan komennusmiehiä. Työryhmä hyväksyi lakiesityksen, jonka hyväksyi myös liiton edustaja kuuntelematta millään tavoin, mitä mieltä ovat komennusmiehet ja heidän edustajansa. Juha Kapiainen kirjasi esitykseen eriväin mielipiteensä, mutta se ei auttanut enää mitään ja laki hyväksyttiin myöhemmin. Tästä komennusmiehiä koskevan verolain huonontamisesta saamme siis kiittää myös liiton entistä asennevammaista puheenjohtajaa Erkki Vuorenmaata.

Osaston perustamisesta alkaen järjestettiin vuosittain komennusmiehille yhdessä liiton kanssa kaksipäiväinen viikonloppuseminaari, jossa käsiteltiin eri asiantuntijoiden kanssa komennusmiesten ongelmia. Seminaariin osallistui usean ammattiosaston jäseniä, jotka tekivät komennustöitä. Seminaarit järjestettiin useimmiten Murikassa ja ne olivat suosittuja, parhaimmillaan paikalla oli yli seitsemänkymmentä osallistujaa. Seminaarien ja osaston vaatimuksesta saatiin eduskunta laatimaan laki, jossa säädetään, että komennuspaikkakunnalla on oltava työnantajan toimesta majoitus ja enintään kaksi henkilöä per huone. Vielä seitsemänkymmentäluvun lopulla ennen lain voimaantuloa

komennuksella asuttiin kuka mistäkin sattui oma-aloitteisesti asunnon löytämään. Toinen merkittävä parannus saatiin pukukoppien ja pesupaikkojen asianmukais-
tamiseksi. Olin mukana Jämsänkoskella, jossa tilaaja-firma esitti pukukopiksi ilman pesumahdollisuutta paperivarastoa, jonne oli lyöty kuuden tuuman nauvoja seinään vaatteiden säilyttämistä varten.

Näitä parannuksia edelsi osaston jäsenistä koottu usean lähetystön käynti liitossa, SAK:ssa, eduskunnassa ja ministereiden puheilla. Osasto halusi lähetystökäynneillä kiinnittää päättäjien huomiota myös harmaaseen talouteen, jo yli kaksikymmentä vuotta sitten. Harmaata taloutta käsiteltiin osaston yhdessä liiton kanssa järjestämällä viikonpituksella kurssilla. Kurssille otti osaa myös työnantajien edustajia ja Verohallinnosta ylitarkastaja Jouko Aakko.

Vuosien saatossa komennusmiesseminaarit saatiin lähinnä liiton toimitsija Pertti Nurminen toiminnalla, loppumaan. Osallistumiskutsuissa rajattiin, kuinka monta osallistujaa kukin osasto voi seminaariin lähettää. Kutsut tulivat myös usein niin myöhään, ettei komennuksella oleva voinut soveltaa vapaa-aikaansa viikonloppuseminaaria varten.

Osaston järjestämä viikonloppukurssi SAK:n kurssikeskuksessa Kiljavalla 90-luvulla. Edessä istumassa Metallin työttömyyskassan silloinen toimistopäällikkö, nykyinen johtaja Marja-Leena Meriläinen.

Olemme tehneet jokaiselle liittokokoukselle useita komennusmiesten asemaa parantavia aloitteita. Yksi aloitteista on ollut aina sama. Esitimme ammattiosastoa koskevaa sääntöä muutettavaksi niin, että Metallityöväen liiton alaisuuteen perustetaan maata käsittävä komennusmiesosasto. Yhteisen maata käsittävän komennusmiesosaston perustaminen edellyttää liiton sääntömuutosta, joka voidaan tehdä vain liittokokouksessa. Esitys on kaikunut kuuroille korville, kielteisesti ovat suhtautuneet enemmistönä olevat liiton demarit. Otin asian esille liittotoimikunnan kokouksessa, silloin oli liiton puheenjohtajana Per-Erik Lundh. Hän vastasi yksiselitteisen tyyneästi: "Liitto ei hyväksy mitään rinnakkaistoimintaa". Jälkeenpäin ajattelin, eikö hän ymmärrä suomen kieltä, kun ei edes halua keskustella asiasta, kysymyksessä oli kuitenkin Metallityöväen liiton jäsenten ongelma. Olen usein miettinyt Vuorenmaan ja Lundhin asennetta johtaa liittoa, he eivät hyväksyneet mitään esityksiä jäseniltä, jotka eivät olleet sosiaalidemokraatteja.

Vastoinkäymisistä ja puutteista huolimatta ovat jäsenet olleet osastoon ja sen toimintaan kohtalaisen tyytyväisiä. Toimikunta on kokoontunut säännöllisesti, ja sisäinen yhteishenki on ollut hyvä. Poliittisesti ketään ei ole

syryttö, toimikunnan paikkajaosta ei ole koskaan äänestetty, mukaan on päässyt aina halukkaita suhteessa neljä/kuusi + puheenjohtaja. Vuosien aikana on ollut erimielisyyksiä ryhmien välillä, mutta niistä on selvitty puhumalla, joskus hyvinkin kovaäänisesti. Olimme usein yhdessä osaston järjestämällä viikonloppukurseilla.

Nyt olen eläkkeellä. Olen kiitollinen, että olen saanut olla toiminnassa mukana, ja niistä vuosista on hyviä muistoja ja kavereita. Toivoisin tulevaisuudessa, että jäsenet kävisivät useammin kokouksissa ja liiton järjestämällä kurseilla. Sitä vain kadun, etten aikoinani käynyt liiton järjestämällä kuukauden ja kolmen kuukauden kurseilla.

Kuten alussa sanoin, arvostelustani huolimatta, Metallityöväen liitto on Suomen paras metallityöväen liitto, ja Suomen paras komennusmiesosasto on Helsingin seudun teollisuusasentajat ry, ammattiosasto 254. Liitto on kuitenkin se järjestö, jonka työnantajat hyväksyy neuvottelukumppanikseen työehtosopimuksia tehtäessä myös komennusmiehille. Minä en tiedä yhtään valtiota, jossa työläisten asema on parempi ilman vapaata ammattiyhdistystä. Liiton jäsenmaksu on pieni rasite

Komennusmiesseminaarin osallistujia liiton kurssikeskuksessa Murikassa.

Työväentalolla Taisto Hiltunen (perustajajäsen ja nykyinen veteraanivastaava) sekä Teollisuus Huberin aktiivit Aili Mutta, Sirkka Sandholm ja Helmi Seppälä. Takana oikealla silloisen toimikunnan jäsen Martti Muukkonen.

työläiselle; sillä saadaan takuut siitä, että työnantajien ja porvareiden on pakko tehdä työehtosopimuksia, eivätkä he voi käyttäytyä mielivaltaisesti. Työttömyyskassalaki on syntynyt ammattiyhdistysliikkeen vaatimuksesta, mutta sen suomina valtuuksia käyttää myös niin sanottu Loimaan kassa, jonka kanssa työnantajat eivät neuvottele. Ei Loimaan kassaan kuuluvat ole sen tyhmempiä kuin me liittoon kuuluvat. Heidän syynsä voivat olla monet, esimerkiksi tietä-

mättömyys, työnantajan pelko, heikko itsetunto, uskonto, kepulaiset vanhemmat - tai sitten he kieltäytyvät kuulumasta työväenluokkaan.

Hyvät toverit, toivotan ammattiosastolle hyvää neljäkymmenvuotista syntymäpäivää ja jäsenten aktiivisuutta myös tulevaisuudessa. Historia on opettanut myös Suomessa, ettei työväestön todellisia puolustajia ole kuin ammattiyhdistykset ja työväenpuolueet. ■

Komennusmiesten asumisesta

Merkittävä osa komennusmiehen työtä ja arkea on majoitus komennuskohteella. Tilanne asuntojen laadun ja varustelun osalta on kohentunut vuosikymmenten saatossa selvästi, mutta parantamista löytyy. Suurimpana puutteena on edelleenkin yksityisyyden puute. Työehtosopimukseen saatiin kirjatuksi muutama vuosi sitten periaate, että yli yhden kuukauden kestäville komennuksilla on pyrittävä majoittamaan työntekijät yksi henkilö per huone. Säädös ei siis ole pakottava tuon pyrittävämääritelmän vuoksi. Samoin kuukauden työskentelyn edellytys on huono sekä tarpeeton.

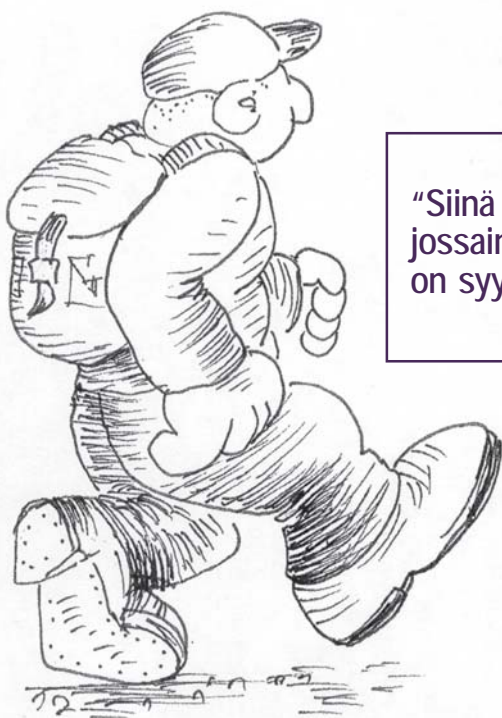
Sähköistysalan työehtosopimukseen vuosille 2010-2013 tuli vastaavan aikamäärän kohdalle yksi viikko. Lisänä on maininta paikallisten olosuhteiden huomioimisesta, millä on lievennetty säännöksen pakottavuutta.

Rakennusalan tuoreessa työehtosopimuksessa aikarajana on niin ikään kuukausi, mutta mukana maininta, että tuon ensimmäisenkin kuukauden aikana kaksi per huone vain poikkeustapauksissa.

Teknologian (Metalli) työehtosopimuksessa on lisäksi jäljellä vielä yksi muinaisjäännös, josta on päästävää eroon. Sopimuksessa sanotaan, että asumistilaa majoitettavaa työntekijää kohti on oltava vähintään 10 kuutiometriä. Tulevaisuudessa tuo määritelmä on saatava muuttumaan neliömetreiksi, aivan kuten Sähkön ja Rakennuksen työehtosopimuksissa nykyisin mainitaan. Eihän asuntojakaan myydä eikä vuokrata kuutiometreinä.

Osasto on tehnyt vuosien varrella useita tes-aloitteita liitolle, SAK:lle ja Metallin liittokokoukselle yhden henkilön majoituksesta per huone ilman erityisehtoja sekä lattiapinta-alan mukaan tehtävästä tilamäärityksestä. Tulemme jatkamaan samojen asioiden ajamista, sillä maailma ei ole tältäkään osin vielä valmis. Lisäksi on syytä muistuttaa myös komennusmiesten omasta vastuusta majoitusasioiden suhteen. Siinä kohtaa, kun aletaan tarjota kimpamajoitusta jossain lutikkalinnassa tai yleisissä oleskelutiloissa, on syytä äänestää jaloillaan. Sen verran löytyy jo nykyisistäkin sopimuksista rotia, että ihan mihin tahansa ei ole tarvetta suostua.

Juha Kapiainen

“Siinä kohtaa, kun aletaan tarjota kimpamajoitusta jossain lutikkalinnassa tai yleisissä oleskelutiloissa, on syytä äänestää jaloillaan.”

Ammattiosaston veteraanijaosto on käsitellyt tämän hetken eläkeläisten asiaa. Osaston veteraanivastaavan Taisto Hiltusen aloitteesta päätettiin osaston työjaoston kokouksessa 21.1.2011 julkaista Komennusmies-lehdessä ProEläke ry:n ja SEDU ry:n antama julkilausuma. Julkilausuma on saatettu tiedoksi kaikille eduskuntaryhmille käymällä heidän puheillaan eduskunnassa.

ÄÄNESTÄKÄÄ EDUSKUNTAVAALEISSA!

Mukavaa kevättä kaikille

t. veteraanijaosto

ProEläke ry ja SEDU ry

JULKILAUSUMA

ELÄKELÄISTEN SYRJINTÄ LOPETETTAVA

Eläkeläisille on taattava samat oikeudet ja velvollisuudet kuin muillekin yhteiskuntamme jäsenille. Heitä on kohdeltava perustuslain edellyttämällä tavalla tasa-arvoisesti muiden väestöryhmien kanssa. **Oikeuskanslerin mukaan henkilökohtaiseen työsuoritukseen perustuva, jo ansaittu eläke kuuluu perustuslain 15 §:n mukaan omaisuusuojan piiriin ja on siten työntekijän omaisuutta, jonka tulee olla koskematon ja turvattu.** Tämän toteutuminen edellyttää työeläkkeiden tason säilymistä sekä oikeudenmukaista verotuksellista kohtelua. Noin 1,4 miljoonaa eläkeläistä on jo viidentoista vuoden ajan saanut kärsiä perustuslain vastaisista päätöksistä, jotka ovat heikentäneet työeläkkeitä.

Puolet eläkeläisistä on jo jäänyt EU:n Suomelle määrittämän köyhyysrajan (n. 900 €/kk) alapuolelle. Tämä koskee erityisesti pientä työeläkettä saavia naisia. On aika korjata tilanne, jonka oikaisemiseksi tarvitaan vain päättäjien tahtoa. **Valtion varoja muutokseen ei tarvita.** Yhteiskuntamme vanhinta väentonosaa rankaiseva taloudellinen syrjintä on saatava loppumaan. 1,4 milj. eläkeläistä on yhteiskunnan tärkeä väestön osa ja voimavara.

Eläkkeiden tason säilyttävä – ansiotasoindeksi työeläkkeisiin

Työeläkkeet olisi mitoitettava niin, että normaalitilanteessa työaikana maksetuilla eläkemaksuilla saavutettu eläke takaisi elinmahdollisuudet loppuiksi. Tämä edellyttää työeläkkeiden tason ja reaalisen ostovoiman säilymistä, jolloin eläkeläinen osaa suhteuttaa menonsa eläkepäivinänsä. Taitettuun indeksiin siirtyminen 1996 romutti lopullisesti eläkeläisen ostovoiman. Eläkeläisen ostovoima ei säily, ellei eläkkeitä sidota ansiotasoindeksiin. Markkinoiden tarjoamat lisäeläkkeet ovat puhtaasti niitä tarjoavien "bisnestä" ja harvoille mahdollisia, eivätkä ne koske jo eläkkeellä olevia.

Työeläke on työvuosien aikana kartutettua ansiotuloa kuten palkkatulokin. Siksi sitä pitää käsitellä samoilla periaatteilla kuin indeksikorotuksen kuin verotuksenkin suhteen. Kun palkat vuosina 1995-2010 ovat nousseet 71,4 prosenttia, työeläkkeiden nousu on jäänyt vain 33,9 prosenttiin ns. taitetun indeksin vuoksi. Tämä tarkoittaa, että eläke, joka alkujaan v. 1995 oli 50 % palkasta, on enää (v. 2010) vain 39 % vastaavasta palkasta ja pudotus vain jatkuu. Vertailuna todettakoon, että vastaavana aikana kansanedustajiemme palkat ovat nousseet 119,8 %, siis tasosta 2706 €/kk (1995) tasoon 5948 €/kk (2010) eli yli 2-kertaistuneet. Lisäksi ensi vuonna tapahtuu uusi 6,5 %:n nousu. Mikäli kansanedustajiemme palkat olisivat seuranneet samaa indeksiä kuin työeläkkeet, nousu olisi vain 33,9 % eli tasoon 3623 €/kk nykyisen 5948 €/kk sijasta! Normaalin ansiotasoindeksin noudattaminen olisi nostanut kansanedustajien palkkoja 71,4 % tasoon 4638 €/kk.

Vuonna 2010 eläkkeet nousivat 0,26 prosenttia, kun palkkojen nousu on ollut 2,4 prosenttia. Ero työeläkeläisten tappioksi kasvaa selvästi eläkepalkkojen reaaliarvojen eli ostovoiman painuessa jopa miinukselle.

Ainoa oikeiden mukainen ratkaisu on TEL-indeksin sitominen täysin yleiseen ansiokehitykseen, kuten

TEL-järjestelmä alun perin perustuikin. Muutos ei rasita valtiontaloutta, koska työeläkkeet eivät mene verovaroista. Työeläke ei siis ole sosiaaliturvaa. Päinvastoin korjauksen myötä valtio ja kunnat saisivat lisää verotuloja. Tämä asia koskee sekä nykyisiä että tulevia eläkeläisiä.

Työeläkkeiden verotuksen vastattava palkkojen verotusta

Tulotasosta 1000 €/kk alkaen työeläkkeiden verotus on kaikilla tulotasoilla palkkaverotusta ankarampaa. **Keskimääräisellä eläketasolla (1350 €/kk, v. 2009)** eläkeläinen maksaa tänä vuonna n. 900 € enemmän tuloveroa (kunta/valtio/kirkko) kuin vastaavatuloinen palkansaaja. Hallitusohjelmaan kirjattu lupaus "alentaa työeläketulon verotus korkeintaan palkkaverotuksen tasolle" on jäänyt toteutumatta. On aika saattaa voimaan oikeudenmukainen ja palkansaajiin nähden tasapuolinen verotuskohtelu. Myös verotettavan tulon alarajaa on nostettava, koska yleinen kustannustason nousu lisää toimeentulotukea saavien määrää jatkuvasti.

Työeläkevarojen käyttö läpinäkyväksi

Lähes 134 miljardin euron arvoon kasvaneet työeläkevaramme koostuvat tarkasti työsuhteisiin perustuvista työntekijöiden ja työnantajien maksamista työeläkemaksuista sekä varojen sijoitustuotoista. TEL-maksut ovat siis säästöön pantua palkkaa tulevaisuuteen. Jokaisen sukupolven tulee itse säästää ja hankkia omat eläkkeensä. Työeläkeyhtiöiden hallinnoimat nykyiset varat kuuluvat lähinnä nykyisille eläkeläisille. Työelämässä nyt olevat maksavat eläkemaksuillaan omat eläkkeensä ja kartuttavat siten tulevaisuuden eläkevarantoja. Eläkevarat on tarkoitettu nimenomaa eläkkeisiin – ei vallankäytön välineeksi tai riskisijoituksiin ja johdon kohtuuttomaan palkitsemiseen. Kampailu markkinaosuuksien valtaamisesta on myös täysin rahastoja koskevan lainsäädännön vastaista. Varojen käytön tulee olla kansalaisille läpinäkyvää ja valvonnan toimivaa. **Päätöksentekoon on saatava mukaan myös eläkeläisten edustus.** Eläkeläisillä on perustuslain suoma oikeus päästä neuvottelemaan säästämiensä eläkerahojen käytöstä ja ohjauksesta (Oikeuskanslerin päätös 535 / 1 / 01 8.7.2004).

Paluu alkuperäiseen ansiotasoindeksiin tarkoittaa, että työeläkkeiden korotuksiin tarvitaan vuosittain n. 0,2 % tähän asti kerätyistä varoista eli n. 250-300 miljoonaa euroa vuodessa 134 miljardin euron muhkeasta eläkevarannosta. Rahat ovat siis olemassa ja eläkeläiset ovat ne itse kartuttaneet omaan työpanokseen perustuvina työeläkemaksuina. Samaa tekevät nykyiset työelämässä olevat.

Eläkkeen on perustuttava tehtyihin työvuosiin

Paljon puhuttua eläkeiän nostoa tulee lähestyä harkiten. Valtion taloutta eläkeiän nosto ei auta, mutta työssä pysyminen normaaliin eläkeikään kylläkin. Olennaista on päästä aloittamaan työvuodet mahdollisimman aikaisin. Irtisanomiset eläkeiän kynnyksellä oleville on kiellettävä. **Eläkkeen on perustuttava tehtyihin työvuosiin ilman superkarttumia ja erityisoikeuksia!** Nykyinen jopa 68-vuoteen salliva työura antaa riittävästi joustomahdollisuuksia. Vuonna 2005 voimaan tulleen lain tuloksia on odotettava ennen uusia muutoksia.

Elinkeinoelämässä on entistä enemmän panostettava nuoriin, heidän terveyteensä ja heidän työllistymiseensä, samoin kuin yleiseen työssä jaksamiseen ja työhyvinvointiin sekä organisaatioiden toimivuuteen ja ennen kaikkea esimiesvalintaan ja -kasvatukseen.

Me työeläkeläiset vaadimme, että meitä kohdellaan perustuslain hengessä tasavertaisina kansalaisina. Nykyinen taitettu indeksi ja epäoikeudenmukainen verotus raunioittavat työeläkeläisten ostovoiman ja samalla merkittävän kansanosan hyvinvoinnin. Epäoikeudenmukainen päätöksenteko koskien mm. työeläkevarojen käyttöä ei anna luotettavaa kuvaa Suomen hyväksi mainostetusta eläkejärjestelmästä. Työeläkevarojen käytöstä päättäminen kuuluu myös rahoja kartuttaneille eläkeläisille!

Helsingissä joulukuun 1. p:nä 2010

ProEläke ry

SEDU ry (Suomen Eläkeläisten Edunvalvonta ry)

Isojen ammattiosastojen kokouksessa Helsingissä 4.2.2011 käsiteltiin puheenvuoroissa mm. harmaan talouden ongelmaa, tulevaa tes-kierrosta sekä kevään eduskuntavaaleja. Yllä: puhujana Ilpo Haaja, telakan pääluottamus mies. Alustuksen harmaan talouden ongelmasta piti kansanedustaja Kari Uotila.

MIELENOSOITUS HARMAATA TALOUTTA VASTAAN

Vastavoima järjestää mielenosoituksen harmaata taloutta vastaan Helsingissä perjantaina 8.4.

Kaikki mukaan klo 16.30 Hakaniemen torille kokoontuvaan kulkueeseen! Hakaniemen torilta kulkue suuntaa kohti Eduskuntataloa.

VASTAVOIMA on työläisaktivistien ja luottamusmiesten aloite työväenliikkeen uudistamiseksi ja vahvistamiseksi.

Metalliliiton isojen ammattiosastojen kokous Helsingissä 4.2.2011. Osallistujia kokouksessa oli Metallin 16 osastosta eri puolilta maata. Kokouksen koollekutsujana ja isäntänä toimi komennusmiehiä edustava Metallin ammattiosasto 254.

JULKILAUSUMA

Tulevissa palkkaneuvotteluissa tulee Metalliliiton saada jäsenistölleen ostovoiman kasvun turvaavat korotukset. Vuosien 2009 ja 2010 korotukset olivat tasoltaan ostovoimaa pienentäviä, ja tulevalle vuodelle on ennakoitu pelkästään inflaation nousevan kolmen prosentin tasolle. Talouden elpyminen taantumasta on ollut hidasta mutta kuitenkin kaikkien tahojen tunnustama tosiasia. Tätä taustaa vasten Metalliliitolla ei ole tarvetta hätiköidä sopimuksenteon kanssa vaan odottaa rauhassa syksyyn, jos näyttää siltä, ettei kelpvollista sopimusta ole aikaansaattavissa keväällä 2011. Mikäli tilanne niin vaatii, ei tule arastella myöskään sopimuksettomaan tilaan menemistä.

Vuoden 2008 liittokokous asetti palkkapolitiikan osalta tavoitteeksi senttimääräiset palkankorotukset, ja tätä päätöstä tulee kunnioittaa.

Isojen ammattiosastojen kokous vaatii, että myös Metalliliitto terästyy harmaan talouden torjunnassa sekä siitä käytävässä yhteiskunnallisessa keskustelussa. Rakennusalalle sorvatut valvontakeinot, kuten käännetty arvonlisävero ja ulkomaalaisten työntekijöiden pakollinen veronumero, on saatava mahdollisimman pian koskemaan kaikkia aloja.

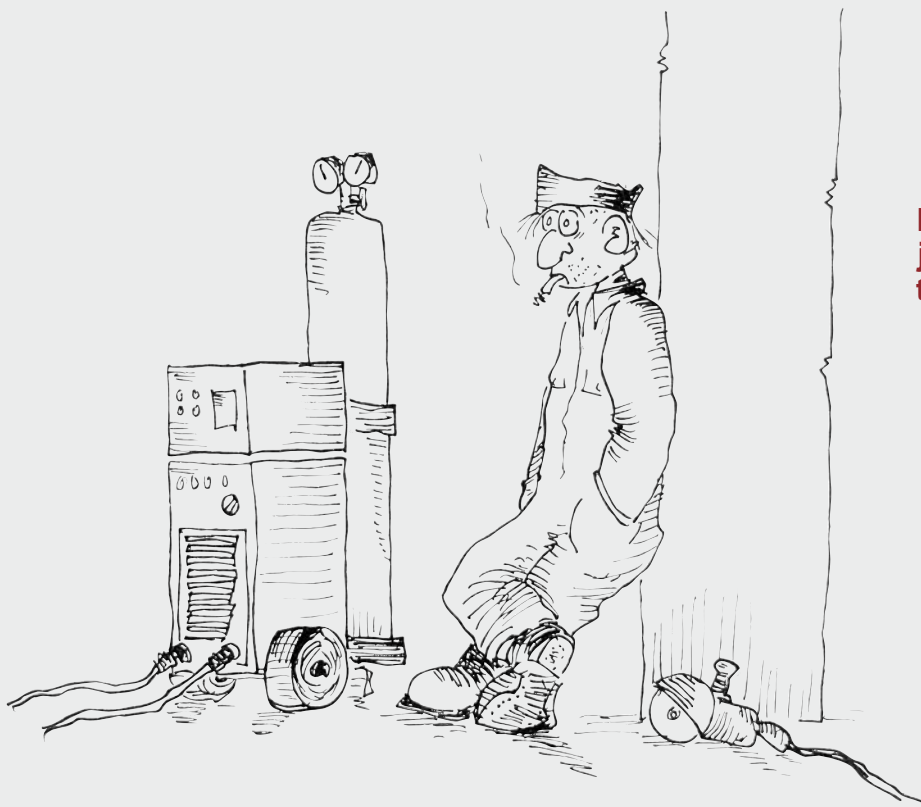
Pääurakoitsijan tilaajavastuu on laajennettava koskemaan koko alihankintaketjua, ja ammattiliittojen on saatava järjestökanneoikeus.

Valtion tuottavuusohjelman nimissä tehtävät valvontaresurssien leikkaukset on lopetettava, ja niiden sijaan talousrikoksia tutkivan poliisin, verottajan sekä aluehallintovirastojen toimintaedellytyksiä on pikaisesti parannettava. Harmaasta taloudesta määrättävien rangaistusten asteikko on nykyisellään naurettavan pieni. Sitä tulee korottaa huomattavasti, ja rikoksella saatu hyöty on tuomittava aina valtiolle.

EU-alueen ulkopuolelta tulevien työntekijöiden työlupaehjoja ei tule väljentää. Höllentäminen synnyttäisi Suomeenkin harmaan talouden poljettujen työntekijöiden joukkoon varsinaisen paarialuokan, ja mitä todennäköisemmin orastava ihmiskauppa lähtisi voimakkaaseen kasvuun.

Verotuksen tehtävä on rahoittaa hyvinvointivaltioon oleellisesti kuuluva hyvä perusturva ja korkeatasoiset julkiset palvelut kaikille kansalaisille, taloudellisista suhdanteista riippumatta. Kokous muistuttaa poliittisia päätöksentekijöitä siitä, että edellä mainittu tavoite ei toteudu ilman riittävän korkeaa veroprogressiota, joka tuloveron lisäksi täytyy ulottaa koskemaan myös pääomatuloja. Lisäksi mm. omaisuusvero on palautettava ja erilaisia verovähennysoikeuksia on karsittava. Yritysmailman veronkiertokikkailut hallintarekisteröintineen ja siirtohinnoitteluneen on saatava lopetettua lainsäädännön ja riittävän valvonnan avulla. Suomen on oltava myös näkyvästi esillä kansainvälisillä politiikan foorumeilla ajamassa globaalia rahoitusmarkkinaveroa.

Komennusmiesten asumiseen liittyvät ohjeet ovat jääneet ajastaan jälkeen. Laman alkaessa hellittää tulee Suomeenkin suunniteltujen isojen hankkeiden myötä liikkuvaa työtä tekevien asumisasiat saattaa tämän päivän tasolle. Metallin 4.2.2011 koolla olleet ammattiosastojen edustajat vaativat seuraavaan TES:iin kirjattavaksi laadullisia parannuksia. Tärkein yksittäinen ehto on, että samaan huoneeseen majoitetaan vain 1 henkilö riittävän levon ja yksityisyyden turvaamiseksi. Tämän lisäksi tulee sopimukseen kirjata huoneiston pinta-alaan, varustukseen ja siivoukseen liittyvät määräykset.

Kun lomalappu lyödään käteen, jää komennusmiehelle aikaa miettiä, mihin työt katosivat.

Gangsterit

syövät myös komennusmiehen leivän

Harmaan talouden ongelmat ovat nyt lähes kaikkien poliitikkojen ja puolueiden agendalla. Hyvä että on, sillä aiempien näyttöjen perusteella ei kenenkään kannata paukutella henkseleitään. Erityisesti porvari-puolueilla on ollut tähän asti haluttomuutta alkaa mihinkään toimenpiteisiin asiassa. Miksi olisivat alkaneetkaan, koska viimeisen vuosikymmenen tärkein tehtävä on ollut huolehtia siitä, että Kehittyvien Ostoskeskusten Suomelta valuu riittävästi vaalirahaa politiikan akselirasvaksi. Nähtäväksi jää, miten terävästi tuleva hallitus alkaa vaalien jälkeen toimien. Pahasti pelkään, että ei mi-

tenkään, jos samat nenänkaivajat roikkuvat edelleen vallan kahvassa.

Harmaa talous ei ole mikään uusi ilmiö. Sen on vain annettu rehoittaa vapaasti koko viimeisen vuosikymmenen ajan, ja mittasuhteet ovat nyt jo miltei katastrofaaliset. Etenkin kun ottaa huomioon, mikä on suomalaisen valtiontalouden tilanne. Silti on vielä varaa valuttaa osa niistäkin rahoista gangstereiden taskuun. Alalle on ilmaantunut ammattirikollisia, ja tilanteen haltuunotossa alkaa olla nyt viimeiset hetket käsillä. Tämänhetkisillä eväillä se ei ole helppoa, koska Suomessa on surkea lainsäädäntö, riittämättö-

mät valvontaresurssit ja arkitodellisuudesta vieraantuneet poliitikot.

Yksi kummallisimpia ilmiöitä on valtion tuottavuusohjelman nimissä tehdyt menokehykset ja siitä johtuvat leikkaukset työsuojelupiirien valvontaresursseihin. Tänä vuonna päättyvässä ensimmäisessä vaiheessa meni 5 henkilötyövuotta ja vuosille 2012-2015 on kaavailtu 25 henkilötyövuoden vähennykset lisää.

Arvio harmaan talouden arvosta Suomessa on vuositasolla 10-15 miljardin välillä ja verotulomenetyksen osalta noin 5 miljardia euroa. Sopia kysyä, miten valvontaresurs-

sien vähentäminen kohentaa valtion tuottavuutta? Ilmeisesti hyvin, koska valtiovarainministeri Jyrki Katainen ylisti 25.3.2008 valtiontalouden menokehyksiä eduskunnassa seuraavin sanoin: "Kehysmenettely on osoittanut erinomaisen toimivuutensa valtion talouspolitiikan suunnittelussa". Tuon lausunnon jälkeen Suomelle on otettu miljarditolkulla lisälainaa tulevien sukupolvien maksettavaksi. Jos pimeät työmarkkinat olisi perattu kunnolla jo vuosia sitten, niin lainantarve olisi ollut useita miljardeja pienempi.

Harmaan talouden voimakkain esiintymisalue on ollut rakennusteollisuus sekä majoitus- ja ravintolala, mutta ilmiö ei ole tuntematon muuallakaan ja osansa siitä on saanut myös komennustyö. Harmaa talous iskee metallialalla juuri ko-

mennustyön kaltaisiin kohteisiin, koska siellä valvonta on olematonta. Muutoinkin asian perään katsominen on ollut lähinnä luottamusmiesten aktiviteetin varassa.

Suomalaisten komennusmiesten tilanne ja koko komennustyön mielekkyys on ajettu ahtaalle surkealla verotuspolitiikalla. Tätä taustaa vasten on helppo huutaa, että suomalaisia ei alan työ kiinnostusta ja resurssija pitää saada ulkomailta.

Rakennusliitto on arvioinut omalta osaltaan, että heillä ei olisi yhtään työtöntä rakentajaa, jos pimeä työvoima olisi siivottu alalta pois. Metallin osalta tilanne on mitasuhteiltaan erilainen, mutta varmasti tuhansia työpaikkoja saataisiin samalla toimenpiteellä takaisin tällekin puolelle. Metallin on ollut liittona melko flegmaattinen puuttu-

maan tai edes antamaan minkäänlaista lausuntoa asiaan, mutta nyt näyttää hieman paremmalle. Tämän jutun kirjoittamisen aikoihin Metalliliitto valmistautui asettamaan Olkiluodon ydinvoimalatyömaan saartoon. Saartohankkeen syynä ovat kohteella toimivan puolalaisen ilmastointialan yrityksen satojen tuhansien eurojen palkkarästit omille työntekijöilleen. Kyseinen tapaus lienee pelkkä jäävuoren huippu Olkiluodossa, mutta jostakin on syytä aloittaa. Lisäksi Metallin on ollut liittona yksi kovimmista ydinvoimalobbareista tässä maassa, joten asioiden perään katsominen on liitolle nyt suoranainen velvollisuus.

Juha Kapiainen

Suomesta löytyy vielä työtä, jossa noudatetaan liittojen sopimia työehtoja. Kuinka kauan? Se riippuu siitä, miten hyvin Suomessa onnistutaan harmaan talouden torjunnassa.

Sihteerin poliittinen analyysi

Seurauksia

Taas ovat eduskuntavaalit lähestymässä, ja taaskin niin kuin aina ennenkin on erityisen tärkeää, että tulevat valituksi lakeja ja asetuksia säätämään seuraavaksi neljäksi vuodeksi. Meidän itse valitseman politiikan ja sen kautta tehtyjen päätösten seurauksena on hyvinvointiyhteiskunta viety kuilun partaalle: julkisen talouden kestävyysvaje pariksi seuraavaksi vaalikaudeksi arvioidaan 12 miljardiksi euroksi. Työikäisten työllisyysaste on selvästi alle 70 prosenttia ja tästä osasta on 40 prosenttia, jotka joutuvat työskentelemään pätäkä-, määräaikais-, vuokra- ja osa-aikatyössä ilman kunnollisen ja/tai vakituisen työn tuomaa turvaa. Työttömiä työnhakijoita on yli 300 000 ja heistä puolet pitkäaikaistyöttömiä, jotka käytännössä ovat syrjäytyneet lopullisesti pois avoimilta työmarkkinoilta. Liian

pienistä palkoista tai osa-aikaisista työsuhteista johtuen joka neljäs toimeentulotukien saaja on työssä käyvä ihminen. Tulo- ja omaisuuseroissa ollaan menossa kohti kehitysmaatasoa. Köyhyysrajan alapuolelle joutuneita lapsiperheitä on yhtä paljon kuin 40 vuotta sitten, ja köyhyydestä on jälleen tulossa periytyvää.

Syitä

Hyvinvointi-Suomen purkuhan alkoi kasinokuplan puhkeamisesta 90-luvun alussa ja ennen kaikkea Esko Ahon hallituksen täysin väärästä lamalääkkeestä: elvytyksen sijaan toteutettiin raju julkisen puolen menoleikkaus, mistä alkoi kurjistumiskiirteen jatkumo. Toki oltiinhan jo viitisen vuotta aiemmin valuutansiirto vapautettu sääntelystä, minkä opin linjaa Kannuksen Kennedy vain sujuvasti jatkoi. Liityttiin EU:hun kansanäänestyksen kautta, moni "kyllä" äänestänyt toivoi yhdentymiseltä täysin muita funktioita kuin nämä, mitkä ovat toteutuneet, eli markkinavoimien täysin vapaa, vastuuton ja sanktioton mellastaminen maasta toiseen.

Sitten Lipposen ykköshallitus vei Suomen EU:n raunioniin, vaikka merkit EU:n absoluuttisesta markkinavetoisuudesta olivat jo silloin selvästi nähtävissä. Meillehän Emuun liittymisen yhteydessä vakuuteltiin, että kasvu- ja vakautussopimus pitää euromaiden velat ja vajeet kontrollissa. Heti sopimuksen allekirjoitusten jälkeen muut sopijamaat Suomea lukuun ottamatta pyyhkivät sillä takapuolensa, ja seuraukset ovat nyt parasta aikaa päällä erittäin ikävällä tavalla. Suomalaisillakin veronmaksajilla on miljardivastuut mahdollisesti lankeamassa maksuun markkinatotalitarismin hyväksi. Ruotsalaiset järjestivät samasta sopimuksesta kansanäänestyksen ja viisaampina hylkäsivät sen ja saavat nyt seurata tätä tragediaa sivusta. Meilläkin oikeutettua kansanäänestystä vaadittiin, mutta Moses Syväkurkku So What Lipponen urahteli "suometuneet harhaopin levittäjät" hiljaisiksi. Teoriassakin raunionin onnistuminen olisi edellyttänyt EU:n integ-

roitumista liittovaltioksi, mutta joka jäsenmaiden toimintatapakulttuurien ja taloudellisten rakenteiden vuoksi on aivan absurdi ajatus. Poliittisella eliitillä ja talouselämällä on ollut ylipääsemätön paikka tunnustaa Emuun liittymistä täydelliseksi virheeksi.

Vanhasen ja Kiviniemen hallitukset ovat viimeistelleet työn hyysäämällä ulosliputtavaa teollisuutta mitä erilaisimmilla yritystuilla ja veroporkkanoilla. Tästä kiitollisina ne kivittömästi siirtävät tuotantonsa halpamaihin ja makselevat mukkeita osinkoja verovapaasti tai pienellä verotuksella osakkeenomistajilleen. Sille osalle yrityscenttää, joka ei voi ulkoistaa tuotantoaan kehitysmaihiin, hallitus on mahdollistanut helpon tavan käyttää rikollisten maahan tuomaa halpatyövoimaa täälläkin riistettäväksi. Järjestäytyneelle rikollisuudelle on mahdollistettu vapaa pelikenttä harjoittaa harmaata taloutta, jossa voitot ovat suuria, kiinni jäämisen riski pieni ja rangaistukset lieviä.

Esko Ahon hallituksesta alkaen joka ikinen hallitus on veroelvyttänyt menoelvytyksen kustannuksella, ja tämä nykyinen on vienyt sen huippuunsa ottamalla valtiolle velkaa, jotta verotusta on voitu laskea ja veropohjaa kaventaa.

Aivan liian hätäisesti ja absoluuttisen markkinaehtoisesti toteutettu EU:n laajentuminen Itä-Eurooppaan ei integroinut heitä hyvinvointi- ja tasa-arvoyhteis-

kuntiin. Lapsenomaisesti meille uskoteltiin heidän harmonisoituvan meihin, mutta täysin päinvastoin on käynyt, niin lähellä tasaveroa ja Itä-Euroopan meininkiä me olemme nyt täällä Suomessakin, markkinatotalitaristisen politiikan seurauksena!

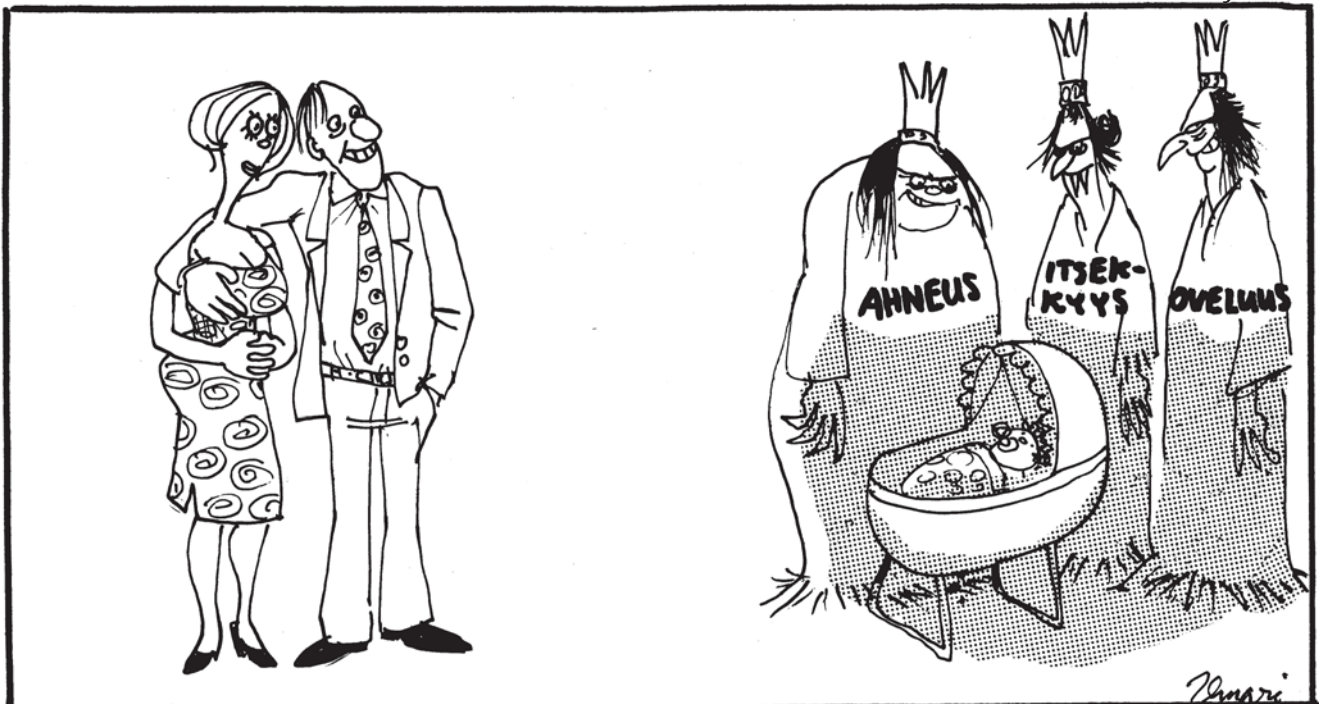
PUOLUEKATSAUS

Kokoomus

Istuva hallitus on kokoomuksen johdolla erittäin johdonmukaisesti ja harkitusti muuttanut verotuksen painopistettä kohti tasaveroa. Kohtahan kokoomuksen verotustavoite on toteutunutkin ja Katainenhan on itsevarmasti luvannut jatkaa seuraavassa hallituksessa samaa linjaa, missä työ saatettaisiin loppuun. Vastuuttomuuden huippuhan tässä veroalessa on, kun kokoomusvetoinen hallitus on valtion velanotolla rahoittanut tasaveroistamista. Lopullinen lasku maksettaisiin seuraavan hallituksen julkisten menojen julman leikkauslistan täytäntöpanolla, millä kokoomuksessa on itsensä palvomisen tuottamalla voimalla pullosteltu jo etukäteen. Valtiovarainministeri Katainen on perustellut verotuksen painopistemutosta työntekoon "kannustamisella". Vaikka itsetunto Kataisellakin on huipussaan, ei hänestä ole kuitenkaan miestä sanomaan kokoomuksen todellista tavoitetta, mikä on ve-

Jos oikeisto ja äärioikeisto saavat hyvän vaalimenestyksen, saavat komennusmiehetkin ruveta hankkimaan uusia kummeja lapsilleen ja lastenlapsilleen. Toki moni komennusmies on tämän tehnytkin jo aikoja sitten!

Ilmari Nykänen

— Ajatteles, meidän pikkuisellamme on parhaat mahdolliset kummit, jotta se menestyisi tässä yhteiskunnassa...

rogressiivisuuden häivyttäminen ja tasaveroon perustuva luokkayhteiskunta kaikkine vakavine epäoikeudenmukaisuuksineen ja ongelmineen.

Rasismia vonkuvaa äänestäjäkuntaa kosiskellaan Ben Zyskowiczin julkituloilla. Zyskowicz on koko uransa tehnyt eduskunnassa, edustaen siellä koskaan oikeaan työhön tarttumaton kansanosaa. Ei voi muuta kuin ihmetellä ammattikuntia kuten poliisit, sairaanhoitajat ja opettajat, jotka tunnetusti äänestävät kokoomusta ja ovat vain tavallisia oikeaa työtä tekeviä keskituloisia palkansaajia. Joukkokusta nyt oman hyvinvointinsa liekkeihin, maailma on käsittämättömyyksiä täynnä.

Yksittäisistä puolueista kokoomuksella on suurin vastuu harmaan talouden rehottamisesta. Lähinnä Rakennusliiton ja Vasemmiston kautta jättiongelman esillä pitäminen on pakottanut kokoomuksenkin vähän tarkistamaan poliittisia linjauksiaan. Aivan kuin myrkyt nielemistä se heille kuitenkin on ollut, siitäkin huolimatta, vaikka vaikutukset työllisyyteenkin olisivat suorat: Rakennusliiton puheenjohtajan Matti Harjuniemen uskottavan arvion mukaan rakennusalallaan

ei juuri työttömiä olisi, jos harmaa talous olisi reaalinimoinen. Energiapolitiikaksi kokoomus on valinnut rakennuttaa halpatyövoiman avulla Suomesta ydinvoimareservaatin, mistä suurpääoma saa rauhassa kerätä jättivoitot energian myynnillään ympäri Eurooppaa.

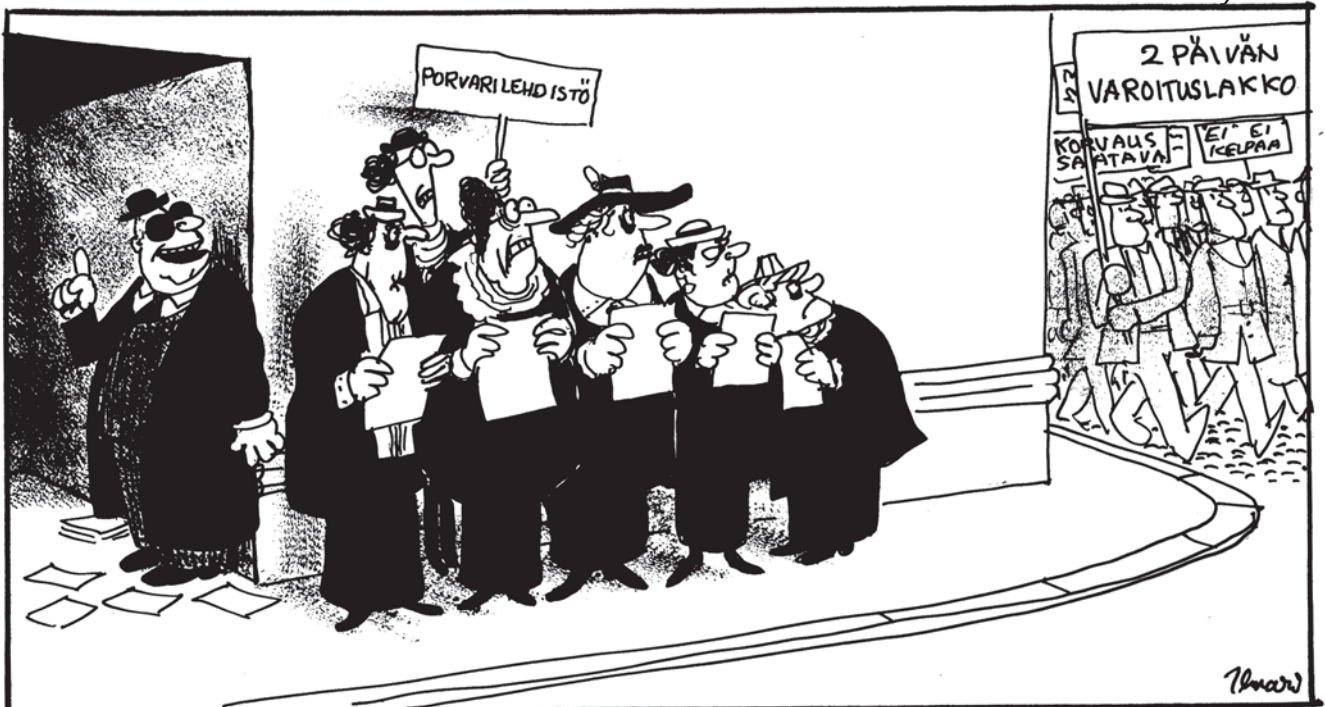
Kokoomushan julistautui viime eduskuntavaaleissa "työväenpuolueeksi", eiköhän heidänkin ole syytä kuitenkin tunnustaa olevansa nyt niin kuin aina ennenkin pääomien ja osinkojen nostajien edunvalvoja. Todella vakava juttu kokoomukselle on, jos ketkuliikemiesten antamat lahjukset eräille puolueen napaedokkaista pystytään näyttämään todeksi!

Kepu

Kokoomuksen pääministeriapupuoluetta kepuja ei heraanoni ole seurannut viime aikoina. Vuosi sitten olleen AKT:hen järjestäytyneiden ahtaajien lakon aikana silloinen pääministeri Matti Vanhanen oli varmaan ainut täysikasvuinen suomalainen, joka uskoi EK:n propagandan sadan miljoonan euron päivätappioista vienniteollisuudelle. Vanhanen uskoi niin paljon, että nieli

Täysin oikeutetuilla ja välttämättömillä laillisilla lakoilla on torjuttu viime aikoina työnantajien törkeitä työehtojen heikentämisyrityksiä. Oikeiston uskollinen apupoika valtamedia on julistanut EK:n vaatimusta lakko-oikeuden rajoittamisesta "isänmaan edun" nimeen kätkeynä. Höynähtäneet äärioikeistolaiset hörhöt ovat tarjoutuneet rikkurivävoimaksi, ilman juuri suurempaa yleisen mielipiteen paheksuntaa!

Ilmari Nykänen

— No niin, ämmät. Alkakaapa kirkua kauhusta. Jokaiselle on jaettu nuotit.

syötin koukkuineen siimoineen. Tälle Eteläranta kym-
pissä naureskellaan vieläkin. Totuushan oli, että teo-
reettinen tappio kahden viikon lakosta oli tuo sata
miljoonaa yhteensä. Käytännössä ei tappiota ollut ehkä
mitään, sillä yritysten pörssi-arvot nousivat, markki-
nasuhdanteet virkistyivät, laitoksia huollettiin enna-
koivasti jne.

Ei olisi uskonut persujen Vistbackaa onnettomam-
paa eduskuntaryhmän puheenjohtajaa löytyvän, vaan
kepusta löytyy. Harmaan talouden ongelmasta, josta
aiheutuu ainakin viiden miljardin veroeuron menetykset
vuosittain, kepun eduskuntaryhmän puheenjohtaja
Timo Kalli on sanonut näin: "En usko harmaan talou-
den torjunnassa sanktioihin, vaan valistukseen".

Sanansa mittaisena miehenä tiedetyn elinkeinomi-
nisteri Mauri Pekkarisen käden jälki näkyy Suomes-
sa kyllä maailman tappiin asti. Hänhän olisi voinut
elinkeinopolitiikasta vastaavana ministerinä omalta
osaltaan vaikuttaa hallituksessa niin, että energiapoli-
tiikallakin olisi ohjattu teollisuutta uuden sukupolven
teknologian innovointeihin ja investointiin. Sen sijaan
Pekkarinen käytti omat panoksensa ihmispolon on-
nettomimman energian tuottamismuodon lisäraken-
tamiseen, eli uuteen lisäydinvoimaan, joka mahdolli-
sesti rakennetaan ulkomaisella harmaalla halpatyövoi-
malla, kuten Olkiluoto kolmonenkin. Lisäksi tähän
Pekkarisen junailuun kuului kepun risupakettiosio,
missä rakennetaan lisää runsaasti päästöjä aiheutta-
vaa turvevoimaa, ja tähän tarkoittaa myös uusia
turpeenottoosioita, joilla pilataan sitten soiden alapuoli-
set vesistöt. Suuri vaara on viimeistenkin kirkasve-
tisten järvien muuttumisesta Vapon saostusaltaiksi.

Kaiken kukkuraksi puolueen vaalirahasotkut tai-
taa pistää heidän "värisuoransa" uusiksi!

Demarit

Sosiaalidemokraattien puoluesihteerin Mikael Jungne-
rilla ja kokoomuksen puoluesihteerin Taru Tujusella on
selvä ero: Tujunen on vasemmistolaisempi! Onhan
puolueessa tietysti oikeita vasemmistolaisiakin, kun-
ten kaiken muuta paljon paremmin tietävä aristokraat-
tisosialisti Erkki Tuomioja. Hänellä on vain yksi to-
della iso ongelma: rasvanahkaduunariin ei voi koskea
pitkällä tikullakaan, siinä on todellinen vaara, että
tikku likaantuisi.

Persujen galluppursuaminen on aiheuttanut dema-
reissa paniikkia, kokeiltu on jopa rasistikorttia, näky-
vämmän sitä on vilkuttanut ex-sisäministeri Kari Ra-
jamäki. Toivoa sopii, että sosiaalidemokraatit hakisi-
vat kannatuksensa puolueohjelmansa mukaan, missä
ei käsittääkseen rasistikortit vilku ja ripaus vases-
mistolaisuuttakin sieltä vielä varmaan löytyisi pahan
pohjimmaisilta kun oikein pöyhisi? Jatkuvasta päivä-

kohtaisen ilmapiirin nuuhkimisesta, puheenjohtajan
sivuraiteelle työntämisestä ja monilla ohjaksilla ajosta
gallupsuosion löytämiseksi ei hyvää seuraa. Luulisi
demareilla jos kellä olevan näkemystä ja tietoa, että
parhaiden poliittisten tulosten saaminen edellyttää
määrätietoisuutta ja pitkäjänteisyyttä, missä oma lin-
ja pidetään ja populismi jyrätään faktoilla nurin. Kau-
huskenaario on tietysti demareiden eksyminen kokoo-
muksen ja persujen kanssa samaan hallitukseen. Oli-
si se semmoinen valkopesu, että huuhtelun ja linko-
uksen jälkeen ei varmasti löytyisi edes pienen pientä
vaaleanpunaista pilkkua, haaleista raidoista puhumat-
akaan, mitä vielä vähän on jäljellä. Haluan kuitenkin
uskoa, että sosiaalidemokraateilla olisi merkittävä
panos annettavana hyvinvointiyhteiskunnan viime
hetken pelastamisessa ja vielä tulevaisuudessakin an-
nettavaa sen säilyttämisessä pysyvästi suomalaisen
elämänmenon perustana. Luulisi puolueen historian
jo velvoittavan siihen, sillä onhan heillä perinteitä yh-
tenä sen tärkeimmistä rakentajista. Tämä kyllä vaati-
si nyt ja tulevaisuudessa sitä vasemmistolaista poli-
tiikkaa käytännössä, ja vaikeaaahan se tuntuu olevan,
kun retoriikastakin koko vasemmistolaisuus on kar-
sittu pois!

Vasemmisto

Kunnioitettavat tavoitteet ovat Vasemmistoliitolla, jotka
ovat jalat maassa tehtyjä konkreettisia ja toteutumis-
kelpoisia vaihtoehtoja nykyämenolle. Ongelma on vain
siinä, että äänestäjiä ne eivät tunnu kiinnostavan, kun
agendalla on pelkästään substanssia ilman helppoheik-
kimäistä populismia. Ikävintä tietysti on, että margi-
naalissa saa ainoastaan statistin osan, oli sitten halli-
tuksessa tai oppositiossa.

Vasemmistohan ei hyväksy julkisen puolen leik-
kauslistoja, päinvastoin halutaan minimitoimeentuloa
parantaa, mm. perusturva 750 euroon kuussa ja mi-
nimipalkka 10 euroon tunnilta. Nämä niin kuin kestä-
vyysvajeet rahoitettaisiin minimoimalla harmaa talous
ihan oikeasti ja näin tekemällä saadaan rehellisestä yri-
tystoiminnasta kannattavaa. Veroalen sijaan veronmak-
sukykyisten veroja lisättäisiin ja veropohjaa laajen-
netaisiin oikeudenmukaisuuden periaatteen mukaan.

Vasemmisto on eurooppalainen ja globaali toimija,
joka tekee oman osansa, että vihdoinkin ja viimein saatai-
siin globaali rahoitusmarkkinaveron hillitsemään speku-
latiivisen markkinatotalitarismin pelaamista. Vasemmis-
to ajaa myös kansainvälistä sopimusta veroparatiisien
alasajosta, joihin rikollinen raha nyt piilotetaan. Vases-
misto on myös antinationalistinen ja kansainvälisesti
suuntautunut solidaarinen liike, joka haluaa omalta osal-
taan vaikuttaa globaalin jätti varallisuuden ohjaamiseen
maailman kaikkien vähäosaisten olojen parantamiseksi.

Vasemmisto haluaa satsata infrastruktuurin kunnossa pysymiseen ja lisärakentamiseen, josta seuraisi työtä nyt heti ja mahdollisuuksia tulevaisuudessa maan monipuoliseen kehitykseen. Vasemmisto haluaa ohjata yhteiskunnalliset tuet elinkeinoelämään sellaisille yrityksille, mitkä tähtäävät tulevaisuuteen ja satsaavat innovaatioon ja uuden teknologian teollisuuteen.

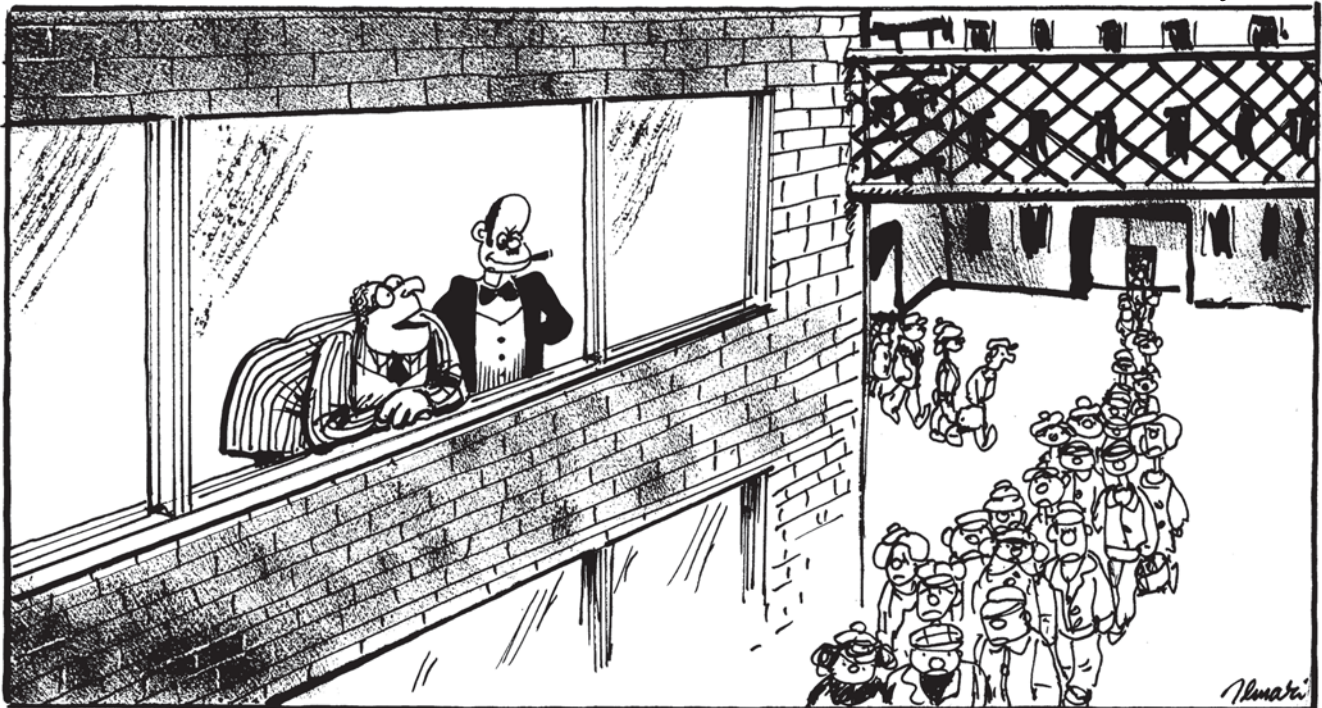
Vasemmisto toimii pontevasti myös rehellisten pienyrittäjien puolesta, jotta heille viimeinkin saataisiin heidän ansaitsemansa eläke- ja sosiaaliturva palkansaajien kanssa yhteneväiseksi. Rahoitus tähänkin saataisiin edellä mainituista lähteistä sekä erilaisista pitkälti kilpailua vääristävistä yritystuista, jotka nyt ovat pienyrittäjälle kuin kaivon kannettu vesi ja jotka ohjaavat yrittäjiä pahimmillaan täysin kannattamattomiin puuhailuihin. Näiden konkretisoituminen työllistäisi meitä täällä tarjoten asiallisia uusia työpaikkoja, niin palkansaajille että yrittäjille. Tärkeää on, että kun yritystoiminta on harmaasta taloudesta minimoitu ja kannattavaa, niin nämä hoitavat itse myös yhteiskunnalliset vel-

voitteensa, olemalla rahoittamassa eikä kuluttamassa hyvinvointiyhteiskuntaa.

Vaikka puolueen tavoitteet ovat kunnioitettavat, niin ei siinä toimivat ihmiset tietenkään ole sen vapaampia raadollisista piirteistä kuin muissakaan puolueissa. Kiellettyä on pikkusieluisia oman uran kohottajia, joilla oman nosteen ylläpito menee ylivoimaisesti kaiken muun edelle. Sitten on ultraoikeassaolijat, mikä tuntuu olevan ikuisuusriesa tässä porukassa. Varsinkin ay-vasemmistossa sitten on näitä oman asemansa varmistaneita, jatkuvasti varoittavia ja uhittelevia melkein perusedumareita, joiden mielestä vasemmistolaisuudesta saisi puhua korkeintaan kuiskaamalla, mieluiten ei ollenkaan. Osa sitten häivyttää muuten poliittisia arvoja, mikä tietysti on aivan absurdia, onhan sentään kysymys toiminnasta, jossa nimenomaan pitää näyttää avoimesti, mistä ollaan kotoisin ja miltä arvopohjalta päätökset sorvataan. Hoipertelijoista osa onkin ymmärtänyt lähteä ja hyvä niin, vielä kuitenkin valon sammuttajiaakin on jäljellä.

Oikeisto ja EK haluavat uskotella "taloudellisilla realiteeteilla", joille emme muka mahda mitään ja mihin meidän pitäisi ehdoitta alistua. Valitettavasti osa on jo niin tehnytkin!

Ilmari Nykänen

— Eihän työmarkkinat tämän paremmin voi ollakaan! Ensin tekevät kahdeksan tuntia niska limassa ja sitten menevät kotiinsa pelkäämään työpaikkansa puolesta.

Ihmetellä sopii myöskin tätä Tamperelaisen naistutkijan harmaasta taloudesta ja sen ulkomaalaisista uhreista aikaansaamaa kohua siinä osassa vasemmistopakateemisia, joilla on taipumusta suoranaiseen haihatteluun. Samaa jättidilemmaa kun hereillä oleva Vasemmisto ja vasemmistolainen ay-liike, Rakennusliitto etunenässä, on tuonut hartiavoimin julkisuuteen vuosikaudet. Sitä ette sitten olleet huomioineet mitenkään, vaan tämä tuli kuin uutena kauhisteltavakseen? Kieltämättä välillä pistää tympäisemään!

Edellisistä huolimatta uskallan kuitenkin väittää, että kantajoukon keskimääräinen sitoutuminen puolueen arvoihin on parhaimmasta päästä suomalaisessa puoluekentässä ja jos vastuuta saataisiin, niin se kyettäisiin myös kantamaan. Puolueen arvoihin sopimaton äänen kalastus on aivan varmasti vähäisin läpi koko puoluekentän, ja se on kunnioitettavaa! Jokaisen on hyvä muistaa myös, että Vasemmistoliitto on suoraa SKDL:n jatkumoa ja tämä puolue oli keskeisin niin sanotun hyvinvointi-Suomen rakentajista. Vasemmisto on luotettava ja varma vaihtoehto nyky-menolle!

Perussuomalaiset

Kaikista kovimmassa poliittisessä erektiössä on perust ja hyvään potenssiin on tietysti käytetty lääkettä, jonka pakkauksessa lukee: tietämättömyys, tyhmyys ja sivistymättömyys! Joka tasolta kaikenmoinen substanssi on poistettu, sillä sehän lerpauttaisi koko komedien kertalaakista.

Persut ovat saaneet työmarkkina-asiantuntijakseen Metalliliitosta eläköityneen ex-päälobbari Matti Putkosen. Tämän aikanaan raiskauksesta tuomitun, superlatiivisen egon omaavan pyrkyrin "suurimmaksi" saavutukseksi jäi ilmeisesti oleminen näkyvin lobbaaja Euroopan suurimman harmaan talouden työmaan saamiseksi Suomen Eurajoelle.

Työmarkkinarintamalla persut ovat jo kykyjään näyttelleet: vuoden takaisen ahtaajalakon aikana peruslaisiksi tunnustautuvat hörhöt kävivät lakkoa "murtamaan" Kansallismieliset työläiset -statuksen alla. Viime vuoden lopulla persulaisten Täysmuutos-ryhmä esitti 60 vuotta täyttäneille työntekijöille "oikeutta" sopia suoraan työnantajien kanssa palkasta ja työajoista työehtosopimuksista piittaamatta.

Täydelliseen katastrofiin veisi Soinin Brysselissä "mietitty", mutta käytännössä Metalliliitolta kirjoitusvirheinen kaikkineen kopioitu ilmasto-ohjelma. Tässä Putkosen aikanaan Metalliliitolle rustaamassa huuhaa-ohjelmassa muut edes jotakin yrittävät teollisuusmaat muka sallisivat Suomelle vapaamatkustajan sta-

tuksen kasvihuonepäästöjen vähentämisen suhteen. Tämmöisen haihattelun realisoituessa Suomi joutuisi sellaisten boikottien ja sanktioiden mylläämäksi, että loputkin savupiiput maan teollisuudessa kylmenisivät aivan varmasti.

Tämä persu-ilmio kaikkine liepeissä roikkujineen on saanut aikaan kaikkein älykkäpiömäisemmän liikehännän sitten Lapuanliikkeen runkkarijoukon. Persujen hallitustaival tulee olemaan ankea, jos sinne pääsevät. Timo Soinin padassa varoventtiilit tuskin riittävät, vaan todennäköisesti tämä pöhlöydenpaine räjähtää silmille. Mahdollinen rooli tulevassa hallituksessa persuilla olisi keppihevosenä oleminen. Siinä pöydässä missä päätetään, ketkä maksavat, kenenkä taskusta, millä perusteella, kuinka paljon ja kenen hyväksi, on persuilla rätin osa, millä pöytä lopuksi pyyhitään! Yksi tosiasia persujen vaikutuksesta on kuitenkin varmasti konkretisoitunut, olivatpa he hallituksessa tai ei: kaikki ns. suuret puolueet ovat perustaneet ilmiön pelosta politiikkaansa, mikä on isoilta puolueilta anteeksiantamattoman vastuutonta ja häpeällistä!

Vihreät

Tämän tekstin kirjoittajalle vihreät ovat olleet lähi-vuosikymmenien suurin poliittinen pettymys. Vihreät ovat asemoineet itsensä kokoomuksen puisto-osastoksi harjoittamalla erityisen oikeistolaista politiikkaa ja tiedä nyt siitä vihreydestäkään, vai ovatko nämä seuraavat ydinvoimat ekologisesti ja moraalisesti kestävää energiapolitiikkaa? Hallituskipeitä ainakin ollaan, sinne pääsemiseksi ja siellä pysymiseksi ollaan valmiit myymään kaikki periaatteet.

Everstitytär Heidi Hautalan suun vetää varmaan hymyyn, kunhan näkee taas jonkun vasemmistolaisen ristillä riippumassa. Vihreiden pääideologi suuri Messias Osmo Soininvaara näytti taas kyntensä karille ajaneen Sata-komitean perusturvaajiston vetäjänä. Hänhän yhdessä uskollisen aseenkantajansa Heikki Hiilamon kanssa ajoi voimallisesti häpeällisen pienen perusturvan kohentamista ansiosidonnaisen turvan kustannuksella. Mallihan oli haettu hölmöläistarinoiden peiton jatkamisesta, mutta tästä tarinasta oli nauru kaukana. Toteutuessaan Soininvaaran malli olisi aiheuttanut valtavan vahingon ja syrjäytyneiden määrän voimakkaan kasvun. Ammattiyhdistysliike sai tämän huuhaan torpattua, sen sijaan torpatuksi ei tullut tämä Lex Soininvaaraksi nimetty "kannustuksen nimessä" tehty toimeentuloturvan leikkaus kaikista huonompiaisilta nuoril-

ta. Tämä järjettömyys eteni eduskunnan hyväksymäksi laiksi, jossa siis rangaistaan näitä kaikkein heikoimmassa asemassa olevia nuoria, mm. mielenterveysongelmaisia. Heitä, joita ei saa millään kepillä liikkeelle, vaikka vietäisiin tuhkatkin pesästä ja jotka ovat käytännössä täysin lakiasäättävien armon varassa, ja vihreiltä sitä ei ainakaan löytynyt!

Mistä tämä vihreiden vasemmisto- ja ay-liikevastaisuus oikein kumpuaa? Ruumiillistuma tästä on herttaisen puutarhatontun ulkomuodon omaavassa Soininvaarassa, jota vähän raaputtamalla saa varsinaisen uusliberalisti-Rambon esiin. Perintöprinsessa Alanko-Kahiluoto odottaa kaihoisin mielin ja uskollisesti Ramboa Kanarialta palaavaksi, jossa hän on jälleen ollut akkuja lataamassa ja bongaamassa vähähöyhensisiä "lintuja". Matkatuliaisina kun takuuvarmasti on taas säkillinen höttöunelmia jaettavaksi vihreiltä maailman köyhille! Puheenjohtaja Sinemäki on ollut paha pettymys myös: ote on täysin livennyt muille, vaan puhetta kyllä piisaa, vaikka ei aina niin asiaakaan olisi.

RKP

Isojen puolueiden uskollinen konservatiivinen ja isorahainen apupoika, joka haluaa hallitukseen kaikissa vaihtoehdoissa. Olisi se heille järkytys, jos kerrankin jäisivät ulkopuolelle, se tekisi heillekin kyllä puolueena pelkästään hyvää. Samma på svenska!

Kristilliset

Fakta: homoseksuaalisuuteensa voi vaikuttaa yhtä paljon kuin silmien väriinsä, noin 5 prosenttia syntyvistä saa sataprosenttisesti pysyvän homoidentiteetin. Elämän erityisen herkässä vaiheessa olevien teini-ikäisten homoseksuaalipoikien itsemurhariskit ovat kymmenkertaiset heterosuuntautuneisiin nähden. Vaikka juridisesti on edetty hyvään suuntaan lähes maaliin asti, asenteiden tasolla ollaan osittain vielä keskiajalla, ja kaapista ulos tuleminen on paikka paikoin mahdotonta. Enpä voisi kuvitella komennustyömailakaan juuri kenenkään homouttaan tunnustavan, mikä osoittaa meidän komennusmiestenkin täydellisen mölkkipäisyyden.

Kristilliset ovat valinneet homofobian vaalitäkykseen ja vaeltavat samassa pimeydessä persujen kanssa kosiskelemassa kilvan äärioikeistolaista, tietämättömyyttä ja kaikkein sivistymättömyyttä äänestäjäkuntaa mitä alhaisimmin keinoin. Uskonnollisista satukirjoista kun saisi kauniitakin tarinoita, mutta fundamentalistit valitsevat aina makaabereimmista osioista silmänräpäytysotokset alistamistarkoituksiinsa. Vastenmielis-

tä porukkaa ympäri maailmaa, kaikenmoisisissa uskontokunnissa, niin myös Suomen kristilliset, aamen!

Vaaleilla ratkaistaan taas paljon

Poliittinen oikeisto ja talouselämä tekevät solkenaan päiväkohtaisia vakavia virheitä ja vääriä tulevaisuuden analyyseja, jotka valtamediassa Helsingin Sanomien johdolla pehmennetään "väistämättömiksi seurauksiksi realiteettien edessä"! Kannattaa muistaa muun muassa nämä EU:n rahaunionin alueella tehdyt pankkien stressitestit. Nehän näyttivät pankkien "hyvää kuntoa" ja joita valtiovarainministeri Katainen kehui maasta taivaaseen oman hallituspolitiikkansa oikeudellisuuden merkeissä ja jotka sitten parin kuukauden jälkeen osoittautuivatkin sataprosenttisen päinvastaisiksi.

Talouselämän puolelta on hyvä muistaa muun muassa Kemijärven ja Kaskisten sellutehtaiden lopettaminen: juuri kun hyväkuntoiset sellutehtaat oli alasajettu ja väki irtisanottu, kohosi sellun hinta tuplasti ja kysyntä tuotantoa paljon suuremmaksi. Näidenkin lopetettujen tehtaiden tuotanto olisi mennyt kuin kuumille kiville ja hyvään hintaan. Tämä kapitalistin markkina-analyysosaamisesta ja vastuunkannosta!

Jokaisen vähänkin asioita seuraavan on täytyntä huomata tämä työnantajien ja oikeiston raju hyökkäys ay-liikettä ja lakko-oikeutta vastaan. Tämähän on tapahtunut valtamedian suosiollisella avustuksella, ja mikä ettei, kun oikeistoa kannattavat sen omistaa. Tällä kampanjalla on luotu kansalaisille kuvaa ay-liikkeestä lakko-oikeuksineen, joka vahingoittaa Suomea, vaikka todellisuudessa tämänkin asia on täysin päinvastoin. Ay-liike ei vain saa tarpeeksi mediajulkisuutta sanomalleen, koska oikeisto ja talouselämä ovat saaneet lähes monopoliaseman tiedotusvälineissä! Konkreettisenä esimerkkinä voidaan ottaa ay-liikkeen vaatima laki järjestökannokkeudesta, jota vasemmistopuolueet kannattavat ehdottoman yksiselitteisesti. Oikeistopuolueet vihreitä lukuun ottamatta vastustavat tätä tärkeää vaatimusta. Tämä erityisen oikeutettu ja relevantti lakiuudistushanke ei ole saanut ansaitsemaansa mediahuomiota, koska se on porvareiden tavoitteita vastaan.

Oikeisto haluaa tehdä Suomesta jälleen luokkayhteiskunnan ja äärioikeisto sisänpäin kääntyneen kansallismielisen pimeyden kehdon, jossa uus-Aadolffia keinutellaan kauhusatukirja kainalossa. Vain vasemmistopuolueilla on kansanvälisesti suuntautuneen solidaarisen tasa-arvo- ja hyvinvointi-Suomen säilyttämistä tavoitteleva poliittinen agenda.

Kannattaa muistaa, että vuosikymmenien raken-

nelmat voidaan purkaa vaikka yhdellä hallituskaudella, jos äänestäjät siihen valtakirjan antavat. Kaikkein huonoimmassa tapauksessa, jos suunta on aivan väärä, ei tulevaisuudessa ole enää edes todellista äänioikeutta vaikuttamiseen, niin kuin ei tällä hetkellä ole suurimmalla osalla maailman väestöä. Poliittiseen valtaan ei tule koskaan syntymään tyhjiötä; Jos sitä ei täytetä todellisella demokratialla, niin jollain muulla tavalla sitten, ja ne ovat aivan varmasti huonompia tapoja kuin tämä nykyinen, olivatpa ne sitten poliittisen tai plutokratian diktatuurin kautta toteutettuja.

Komennusmiestoverit, käykää äänestämässä, niin minäkin käyn, ja äänestän Vasemmistoliittoa, niin kuin moni muukin työtoverini tekee. Moni työtovereistani äänestää demareita, sekin on hyvä vaihtoehto noihin muihin nähden. Vain honkkeli jättää äänestämättä, ja honkkelein äänestää persuja!

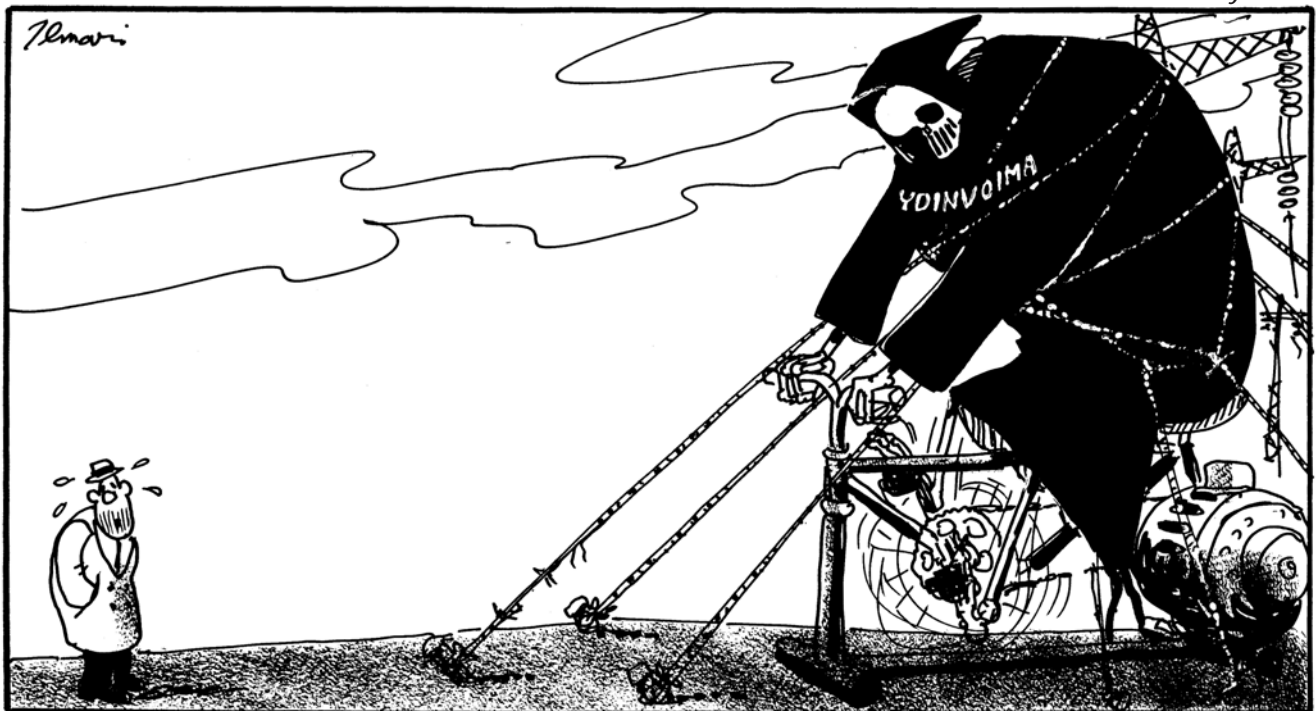
Komennusmies-lehden tekijät kiittävät Ilmari Nykästä pilakuvien käyttöoikeudesta Komennusmies-lehdessä.

Pilakuvat on julkaistu 70- ja 80-luvulla Kansan Uutisissa, jonka poliittisten pilakuvien piirtäjänä Ilmari Nykänen toimi vuosikymmenien ajan.

Energiavaltainen teollisuus ulosliputtaa tuotantoaan, mutta ydinvoimaa halutaan lisää maanisella vimalla. Tehdäänkö Suomesta muun Euroopan ydinvoimareservaatti?

"...mutta millään muilla mailla kuin Suomella se ei ole riskiä vailla." (Eppu Normaali, Suomi-ilmiö)

Ilmari Nykänen

— Se on mahdottoman hyvä renki — jos narut vaan kestää...

Rehelistä työtä Suomeen

Paavo Arhinmäki
Vasemmistoliiton puheenjohtaja

Suomalaisen työlainsäädännön ja sosiaaliturvan parannukset on taisteltu ammattiyhdistysliikkeen ja poliittisen työväenliikkeen yhteistyöllä. Ilman vahvaa vasemmistoa ei olisi vahvoja ammattiliittoja. Toisaalta poliittinen vasemmisto ei pärjää yksin eduskunnassa vaan se tarvitsee tuekseen ammattiyhdistysliikkeen joukkovoimaa.

Viimeksi yhteistyön voimaa näytettiin kun työväenpuolueet ja ammattiyhdistysliike yhdessä torppasivat hallituksen esityksen eläkeiän nostamisesta. Tämä oli erävoitto, mutta ottelu on vielä käymättä loppuun. Työnantajien EK on esittänyt jopa 70 vuoden eläkeikää tai vaihtoehtoisesti lomien lyhentämistä.

Kokoomus ja keskusta ajavat eläkeiän nostamista edelleen ja taustatukea on tulossa myös tarvittaessa perussuomalaisilta. Timo Soini ei vastusta eläkeiän nostamista.

Telakoilla ja monilla muilla työmailla rehottavaan harmaaseen talouteen ei myöskään ole puututtu tosisiaan. Harmaa talous vie työpaikat rehellisiltä työntekijöiltä, urakoita rehellisiltä yrittäjiltä ja maksaa meille kaikille veronmaksajille viisi miljardia euroa vuodessa. Tähän on puututtava tiukasti. Siksi Vasemmisto teki välikysymyksen työelämästä. Vaadimme rehellistä työtä Suomeen.

Vasemmisto on myös pitänyt eduskunnassa esillä komennusmiesten verohuojennusten toteuttamis-

ta ja siinä ilmenneitä ongelmia. Verohuojennuspäätökset tulee tehdä yhtäläisten periaatteiden mukaisesti, eikä huojennushakemuksia tule hylätä ilman tarkkoja perusteluita.

Alueellinen työttömyys on suuri ongelma suomalaisessa yhteiskunnassa. Vasemmisto vaatii valtiolta lisää rakentamista ja investointeja, joilla luodaan työtä ja toimeentuloa. Myös oikeudenmukaisempi verotus toisi lisäeuroja kulutukseen ja työllistämiseen.

Työttömyyden hoitoon on esitetty myös muita reseptejä. Perussuomalaisten varapuheenjohtaja, kansanedustaja Pentti Oinonen hoitaisi työllisyyttä laittamalla työttömät poimimaan marjoja ja sienä kotimaisen elintarviketeollisuuden tarpeisiin.

Lisäksi perussuomalaisista kansanedustajaehdokkaista muodostuva Täysmuutos-ryhmä esittää mallia, jossa työntekijä ja työnantaja voisivat sopia työajoista ja työkorvauksista joustavasti työehtosopimuksista piittaamatta sen jälkeen, kun työntekijä on täyttänyt 60 vuotta. Tämä ehkäisisi ryh-

män mukaan vanhempien työntekijöiden siirtämistä eläkeputkeen. Perusteluna toiminnalle olisi se, että vanhemmat työntekijät ovat tuottamattomampia kuin nuoremmat, joten he eivät myöskään ansait-sisi yhtä paljon palkkaa.

Vasemmisto ei hyväksy esitettyjä heikennyksiä työntekijöiden ja työttömien asemaan. Me olemme vastavoima ja vaihtoehto oikeistolaiselle poliitikalle. Duunaria eivät puolusta "uudet työväenpuolueet" kokoomus tai perussuomalaiset.

Hyvä työ on Vasemmiston kärkiteema kevään eduskuntavaaleissa. Siihen kuuluvat harmaan talouden nujertaminen, perusteettomien vuokra- ja patkätuosuh-teiden kitkeminen, kymmenen euron minimituntipalkan säätäminen lailla ja ammattiyhdistysliikkeen kan-neoikeus. Näiden asioiden läpiviemiseen tarvitaan vah-vaa Vasemmistoa tulevalla vaalikaudella.

Haluan onnitella komennusmiesammattiosasto 254:n jäsenistöä osaston nelikymmenvuotisen taipaleen joh-dosta. Jatketaan hyvää yhteistyötä ammattiyhdistys-liikkeen ja poliittisen työväenliikkeen kesken! ■

Eduskuntavaalit 17.4.
Ennakkoäänestys 6.-12.4.

Metalliliiton jäseniä ehdokkaina eduskuntavaaleissa

Helsinki:

Ilpo Haaja, Vas

Uusimaa:

Karttunen Pasi, SD
Mielonen Mikko, Vas
Uotila Kari, Vas

Varsinais-Suomi:

Aalto Jari, Vas
Laulumaa Janne, SD
Turtiainen Taro, Vas
Yrttiaho Jyrki, Vas

Satakunta:

Myllykoski Jari, Vas

Häme:

Kari Juha, Vas
Ulmanen Juha, Vas

Pirkanmaa:

Ahonen Jussi-Pekka, SD
Gustafsson Jukka, SD
Moisio Erkki, Vas
Sirniö Ilpo, SD

Kymi:

Kärnä Jukka, SD

Etelä-Savo:

Rautiainen Arto, Vas

Pohjois-Savo:

Haverinen Timo, SD

Pohjois-Karjala:

Vänskä Timo, Vas

Keski-Suomi:

Kiiskinen Kari, SD
Kolari Kalle Markku, Vas

Vaasa:

Backman Jan, Vas
Koskela Jaakko, SD
Leppäkangas Jari, Vas
Rauhala Ulla, Vas
Matintupa Jukka-Pekka, SD
Uhlgren Arttu, SD

Oulu:

Männikkö Jari, SD

Lappi:

Jurmu Jorma, SD
Rauhala Martti, SD

**Katso tästä, löytyykö
omasta vaalipiiristäsi
metalliliittolainen ehdokas!**

Ehdokasesittely julkaistaan
Ahjo-lehdessä 31.3.2011.

Yhteistä etua ei ole

Vaalien alla olemme taas huomanneet kaikkien puolueiden olevan kiinnostuneita "yhteisistä asioista", vaikka hallitus on kuluneella vaalikaudella käyttänyt velkarahaa rikkaiden veroleikkauksiin ja suuryritysten tukemiseen KELA-maksun poistolla.

Pääministeri Kiviniemi meni jopa niin pitkälle, että peräänkuulutti laajaa yhteiskuntasopimusta, joka turvaisi ostovoi-man ja kilpailukyvyn. Kiviniemen ehdotus on tietenkin ymmärrettävä, vaan ei hyväksyttävä. Eliitin ensin romutettua Suomen köyhien elinehdot ja painostettua työntekijöitä pysymään nöyrinä pakkotyölailla ja väläyttämällä laajempia lakko-oikeuden rajoituksia sekä eläkeiän nostoa Kiviniemen ehdottama sopimus toimisi anteeksiantona ja jälkikäteisenä siunauksena kaikille nykyhallituksen rosvoukselle ja korruptioepäilyjen pohjalta suoraan rikolliselle toiminnalle.

Täytyy toimia juuri päinvastoin kuin pääministeri ehdottaa. Täytyy nostaa palkkoja inflaation ja työn tuottavuuden nousua vastaavasti, tai vaihtoehtoisesti lyhentää työaikaa. Täytyy kerätä yritysverotuksena valtavat yritysvoitot parantamaan suomalaisten sosiaalivakuutusta ja pyrkiä palauttamaan ennen 1990-luvun lamaa vallinneet tulonjakosuhteet. Tuolloin palkkojen osuus arvonlisäyksestä oli lähes 80 prosenttia ja voittojen noin 20 prosenttia. Nykyään luvut ovat 65 ja 35. Maltilliset palkankorvaukset pelaavat siis suoraan porvarin pussiin ja heikentävät matalan osinkoverotuksen takia hyvinvoinnin rahoitusmahdollisuuksia.

Valtaosa suomalaisista vastustaa eriarvoisuuden kasvua, hyvinvointipalveluiden alasajoa ja Nato-yhteistyötä. Silti kehitys on viimeisen 20 vuoden aikana mennyt päinvastaiseen suuntaan. Vaaleissa, mutta yhtälailla eri alojen tulevissa työehtoneuvotteluissa on käännettävä kehityskulku päinvastaiseksi.

Palkkojen ja voittojen jakautumisen lisäksi tulonjakoa ja tuloeroja säännellään verotuksella. Syynä eriarvoisuuden kasvuun Suomessa on hyvinkin ilmeisellä tapaa verotusuudistus vuodelta 1993. Tuolloin pääomaverotus eriytettiin muista ansiotuloista ja arvonlisäverouudistus siirsi veroja yrityssectorilta kuluttajien maksettavaksi. Myöhemmin yhtiöiden verokantaa alennettiin 26 %:iin ja poistettiin yritysten kelamaksu. Yritystutkija Ritva Pitkäsen mukaan nämä muutokset ovat nykyrahassa mitattuna tuoneet yrityksille lähes 10 miljardin euron säästöt vuositasolla. Nämä veronalennukset tarkoittavat, että jokainen suomalainen on luopunut hyvinvointipalveluista 2000 euron edestä yksityisten voittojen kasaamiseksi.

Myös Vasemmistoliiton hieno veropaperi sisältää vielä kiristettävää. Kun pääministeri Kiviniemi ja valtiovarainministeri Jyrki Katainen haluavat alen-taa yritysverotusta, meidän on osoitettava, miten Suomessa on systemaatisesti ajettu alas yhteisen hyvinvoinnin rahoitusta keventämällä yritysten maksamia veroja.

Esimerkiksi pääomatulojen verotus saa huomattavan suuren huomion suhteessa yritysverotukseen. Tosiasiassa tilanne on kuitenkin se, että suuri osa yritysten voitoista jää jakamatta, eli siten pääomaverotuksen ulkopuolelle. Myös tähän on puututtava.

Dan Koivulaakso
Vasemmistonuorten puheenjohtaja

Esa Koskela ei laske työtunteja vaan vapaa-aikaa: Jämsänkosken seminaari pohti pienyrittäjyyttä

Yrittäjyys voi olla käypänen vaihtoehto vakiintuneelle palkkatyöläisellekin työelämän tai henkilökohtaisen elämänmenon muutoksissa. Yrittäjyydestä voi löytyä myös väylä toteuttaa sisäistä luovuuttaan.

Jämsänkoskella pidettiin helmikuussa "Palkkatyötä-pienyrittäjyyttä"-seminaari, jossa kuultiin omakohtaisia kokemuksia "aivan mahottomasta muutoksesta".

Seinäjäkiselä Esa Koskelalla on takana pitkä työrupeama metallimiehenä ja toistakymmentä vuotta työpaikkansa pääluottamusmiehenä. Nykyisin mies on yrittäjä, pyöräkauppias. Palkkatyön loputtua hän myi ensimmäisen vuoden hitsaajan ammattitaitoaan. Se ei oikein tuntunut yrittäjyydeltä. Mies on sitä mieltä, että jos yrittäjäksi ryhtyy, siihen kuuluu riskinottoa ja siitä on itse selvittävä. Yrittäjyys ei myöskään ole muuttanut kielteistä suhtautumista työpaikkojen ulkoistuksiin.

Kari Haapala on puolestaan Jämsänkosken Vuoden yrittäjä ja kelloseppä, jolle jäi taakse kosolti turvallista palkkatyötä, pääluottamusmiestä ja -pitkät lomat. Todellisuudessa 49 työpäivän mittaiseen lomaan tuppasi tulemaan työtehtäviäkin. –Yrittäjänä olen oppinut pitämään loman. Lähtee vaikka huitsin Nevadaan.

Jämsänkoskelaisesta kuvataiteilija Päivi Riihisestä tuli yrittäjä 2009, kun hän pisti pystyyn kulttuurikahvilan UPM:n Jämsänkosken tehtaiden vanhaan makasiiniin. Kesäkahvila esittelee tehdaspaikkakunnan ja Jämsänkosken teollisuuden historiaa. Päiviä veti yrittämään jonkinlainen sisäinen tietoisuus siitä, että "minussa on vielä jotain enemmän".

Kaikille tavanomaisesta palkkatyöstä yrittäjiksi hypänneille yhteistä kokemusta on, ettei yrittäjä laske työtunteja, että sosiaaliturvassa on monia aukkoja ja kaiken lisäksi valtion tuki- ja veropolitiikka on unohtanut pienyrittäjät. Pienyrittäjän tai yksinyrittäjän asema on hyvin samanlainen kuin palkkatyöläisen.

Kelloseppä Kari Haapala muistelee ensi askeleitaan yrittäjänä. - Arvo romahti. Tulot putosivat neljäsosaan ja pankkikin luokitteli "epävarmaksi maksajaksi". Palkkatyön verotus sivukuluineen pitää huolen siitä, että itse joutuu tekemään ympäröivä työpäiviä. Liike on pidettävä auki, vaikka liikevaihdon kannalta aukiololla ei olisi merkitystä.

Samana sanoo Esa Koskela. - Palvelualalla ei enää riitä, että liike on auki kuutena tai seitsemänä päivänä viikossa. Pitäisi olla varmaan vielä kahdeksantenakin päivänä. Yrittäjälle sairastuminen on kova riski. Ulkopuoliseen tuuraajaan Koskela ei asiakaspalvelussa usko. Sinänsä työntekijän palkkaamisessa Koskela ei niinkään mietitytä palkka- ja sivukulut kuin se, miten pystyisi hyödyntämään tehokkaasti työntekijän työpanoksen. Oman eläketurvansa yrittäjä takaa sillä, että maksaa itselleen riittävästi palkkaa. Yel-työtulon määrittäminen on erittäin merkittävä osa yrittäjän sosiaalietuuksia.

Paperimies, eduskuntaan pyrkivä Pertti Riihinen sanoi tilaisuuden avatessaan, että pakkoyrittäjyyttä ei pidä hyväksyä.

Pienyrittäjätilaisuutta kuunteli ja kommentoi myös Jämsän Kehitysyhtiö Jämsekin toimitusjohtaja Hannu Weiijo vieressään Kati Peltola. Keskellä takana kelloseppä Kari Haapala.

Kuvassa vasemmalta: Esa Koskela, Kati Peltola ja tilaisuuden juontajana toiminut komennusmies Tapio Niemelä.

Verot maksukyvyn mukaan

Pienyrittäjyysseminaarin veropolitiikan asiantuntija, Reilun verokirjan (Barrikadi, WSOY 2008) kirjoittanut helsinkiläisvaltuutettu Kati Peltola ehdottaa kirjassaan verotuksen radikaalia yksinkertaistamista niin, että tuloveroa maksettaisiin maksukyvyn mukaan ja että samassa tulopotissa olisivat myös pääomatulot. Peltolan verokirjan painos on loppunut, eikä kustantaja ole ottanut uusia painoksia, mutta kirjaston kaukolainana kirjan voi saada käsiinsä.

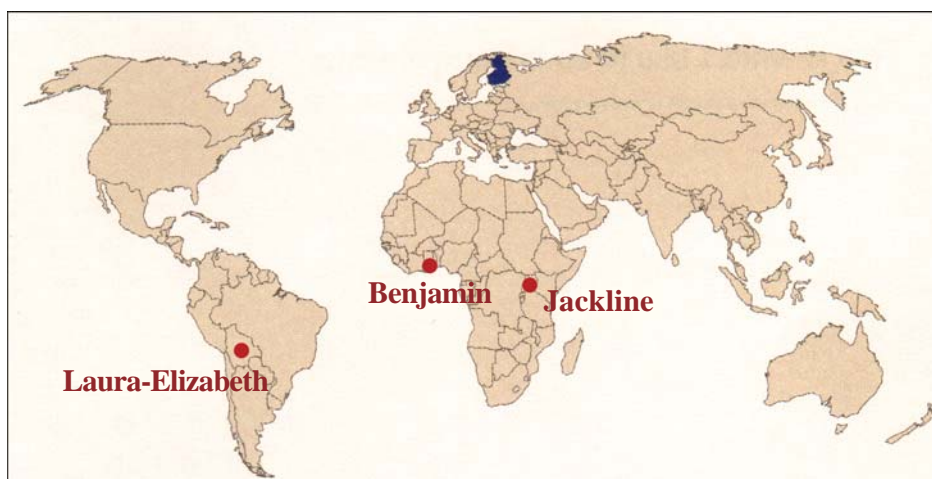
Vasemmistoliiton uuden pienyrittäjäohjelman mukaan alle 10 000 euron vuositulot olisivat verottomia riippumatta siitä, mistä lähteestä tulot ovat peräisin. Tämän perusvähennyksen ylittäviä tuloja verotettaisiin progressiivisesti. Pääomatuloja on verotettava progressiivisesti osana muuta tuloverotusta. Tällöin itsensä ja perheensä elättämiseen sekä kohtuulliseen toimeentuloon pyrkivän yritystoiminnan mahdollisuudet paranevat. Vasemmistoliiton verouudistuksessa poistuu varakkaiden listaamattomien yritysten omistajien osinkotulojen verovapaa osuus.

Peltolan mukaan ihmisten ja luonnon näkökulmasta kestävä talous edellyttäisi verojärjestelmää, joka suosii työn tekemistä ja teettämistä ja lähituotantoa. Ihmistyö on kaikkien uusiutuvin luonnonvara. Peltola korostaa, että arvonnäkövero on sekin työn verottamista, jonka korottaminen rasittaa erityisesti pienyrittäjiä.

Arja Paakkanen
toimittaja, Jämsä

– Keskustelutilaisuuden järjestivät Jämsän seudun vasemmistojärjestöt, KSL ja Jyväskylän Yhteiskunnallinen opisto.

Kummikuulumisia

Komennusmiesosastolla on ollut kaksi kummilasta Plan-järjestön kautta vuodesta 2004 lähtien, Laura-Elizabeth Boliviasta ja Benjamin Ghanasta. Benjamin täytti viime marraskuussa 18 vuotta, ja sen myötä kummisuhde on päätynyt hänen kohdallaan. Osaston toimikunta päätti kevätkokouksessaan ottaa uuden kummilapsen ja jatkaa näin tukeaan Planin aluekehitysohjelmiin. Uusi kummilapsi on nimeltään Jackline, ja hän on kotoisin Ugandasta.

Benjamin

Pienestä pojasta on näiden seitsemän kummivuoden aikana kasvanut pitkä nuorimies. Benjaminilla on ollut mahdollisuus käydä koulua koko tämän ajan, ja tällä hetkellä hän käy jo keskikoulun yläastetta. Kummisuhteen päättyessä toivotamme Benjaminille ja hänen perheelleen terveyttä ja kaikkea hyvää. Plan järjestö jatkaa tänäkin vuonna alueella kehitysprojekteja, joilla parannetaan lasten mahdollisuuksia koulunkäyntiin, terveyteen ja turvalliseen kasvuun.

Laura-Elizabeth

Laura-Elizabeth on täyttänyt 13 vuotta, ja hän on voinut hyvin ja käynyt koulua. Plan on jatkanut alueella työtään lasten terveydenhuollon kehittämiseksi. Muun muassa aliravittujen lasten määrä saatiin laskemaan, ja lukuisat yhteisöt saivat viime vuonna puhdasta vettä ja toimivat käymälät. Plan tuki myös nuorten ja naisten ammattikoulutusta.

Laura-Elizabeth, pikkuveli William ja äiti Julia

Jackline

Jackline on pieni tyttö Ugandasta, hän täyttää huhtikuussa 2 vuotta. Jackline asuu olkikatsoisessa, savesta tehdyssä kodissa perheensä kanssa, johon kuuluu isä Stephen, äiti Irene ja isovelji Samuel. Samuel on Jacklinea pari vuotta vanhempi. Jackline on saanut kaikki perusrokotukset, mutta on kärsinyt malariasta. Nyt hän voi saamansa hoidon ansiosta hyvin. Perhe saa vettä vuoden ympäri käsipumpulla toimivasta porakaivosta, jonne on kotoa matkaa alle kilometri.

Plan aloitti alueella toimintansa vuonna 2007. Kaikkiaan maassa on 40 000 kummilasta. Viime vuonna Uganda kärsi korkeimmasta inflaatiosta 30 vuoteen, ja ruoan hinta nousi 27 prosenttia.

Toisen oikeudet

Frank Johansson

Ihmisoikeudet ovat pop. Kaikki kannattavat niitä ja kaikki puhuvat niistä. Mutta samalla kaikkialla maailmassa ihmiset kärsivät.

Ihmisoikeuksien syntyhistoriasta on monta tarinaa, mutta eräs yhdistävä tekijä näille on nähdä oikeudet yksilön aseena vallanpitäjiä vastaan. Yksilö nähtiin silloin valkoisena miehenä, jolla oli omaisuutta.

Syntyhistoriaan liittyvät myös ihmisoikeuksien suuret paradoksit: 1) Oikeudet nähdään yleismaailmallisina, mutta niiden toteutumisen valvominen jää yksittäisille valtioille ja oikeushaltijoita ovat yleensä vain näiden maiden kansalaiset. Jollei sinulla ole "oman" valtion suojaa, olet lainsuojaton. 2) Oikeudet ovat kansalaisten suoja valtioita vastaan, mutta vain se sama valtio pystyy ne takaamaan: "pukki kaalimaan vartijana".

Pitkään ihmisoikeudet olivat kylmän sodan kiistakapula, jossa länsi puhui kansalaisvapauksista ja itä taloudellisesta perusturvasta. Berliinin muurin kaatumisen jälkeen ihmisoikeudet on useimmiten yhdistetty luonnolliseksi osaksi lännen liberaalidemokratista markkinatalouteen perustuvaa järjestelmää. Tämä on ongelmallista, sillä itse asiassa tämä järjestelmä tuottaa loukkauksia, jossa kohteena ovat esimerkiksi naiset, vähemmistöt, köyhät ja maahanmuuttajat. Oikeudet koskevat edelleen vain omistavia valkoisia miehiä.

Kun länsi puhuu ihmisoikeuksista, se puhuu valitettavan usein omasta yhteiskuntamallista. Ihmisoikeuspuheesta on tullut osa valtioliturgiaa: kaikki valtiot kannattavat niitä ja ilmoittavat niitä edistävänsä, vaikka esimerkiksi Amnestyn vuosiraportti kertoo jotain muuta. Ihmisoikeuksista on tullut valtaapitävien kieli ja samalla niiden merkitys on muuttunut: ne eivät enää ensisijaisesti ole heikkojen ase valtaa vastaan, vaan osa vallankäytön legitimoitua. Vaikka niin, että ihmisoikeuksien nimissä puolustetaan sotaa Afganistanissa.

Toisaalta myös arkikielessä oikeuspuhe leviää. Tahdoistamme tulee oikeuksia. Kuten Sophie Kinsellan romaaniin perustuvassa elokuvassa Himoshoppaajan salaiset unelmat, jossa päähenkilö ilmoittaa, että kalliiden alusvaatteiden ostaminen on perusihmisoikeus. Oikeuspuhetta käytetään näin myös yksilöiden itsekkyyden oikeuttajana.

Onko tästä ulospääsyä? On jos muistetaan, että oikeudet kuuluvat ensisijaisesti niille, jotka on suljettu yhteiskunnan ulkopuolelle. Ihmisoikeudet eivät kuulu valtiolle eivätkä ole osa kulutuskulttuuriamme. Ihmisoikeuksissa ei ole kyse Suomen edusta eikä minun vaan toisen oikeuksista. Mittarina on oltava miten romanikerjäläisen, kehityksensä köyhän maanviljelijän ja maahanmuuttajan oikeudet toteutuvat. ■

ITUCin vuosiraportti ammattiyhdistysoikeuksien loukkauksista Talouskriisi teki ay-toiminnasta entistä vaarallisempaa useissa maissa

Ammattiliittojen maailmanjärjestön ITUCin viimeisin vuonna 2010 julkistama raportti kertoo, että talouskriisin varjolla ammattiyhdistystoimijoita ja ammattiyhdistystoimintaa ajettiin ahtaammalle monin puolin maailmaa.

Ammattiyhdistysaktiivien murhat lisääntyivät viime vuonna. ITUCin tietojen mukaan viime vuonna tapettiin 101 ammattiyhdistysaktiivia yhdessätoista maassa Latinalaisessa Amerikassa, Aasiassa ja Afrikassa. Edellisenä vuonna murhia tehtiin 76. Vaarallisin maa ammattiyhdistyksessä toimiville on Kolumbia, jossa henkensä menetti 48 ay-aktiivia, joista viisi naisia.

Lisäksi tuhannet ihmiset eri puolilla maailmaa ovat vankilassa ammattiyhdistystoiminnan vuoksi, ja monet oikeuksiensa puolesta kamppailevat ovat kokeneet hakkaamisia, pidätyksiä ja vainoa. Väkivalta ay-toimijoita kohtaan kasvoi viime vuonna erityisesti Guatemalassa ja Hondurasissa.

Aktiivien tappamisen ja pahoinpitelyn lisäksi ammattiliittoja vastaan on hyökätty talouskriisin varjolla myös muilla tavoin. Työntekijöiden järjestäytymistä estetään, työntekijöitä uhataan tehtaan sulkemisella, jos työntekijät järjestäytyvät tai työnantajat kieltäytyvät neuvottelemasta työntekijöiden edustajien kanssa viranomaisten katsellessa sivusta.

Raportin mukaan viime vuonna ammattiyhdistysten yleiset toimintamahdollisuudet heikkenivät erityisesti Egyptissä, Venäjällä, Etelä-Koreassa ja Turkissa.

Alueellisesti ay-toiminta on ahtaimmalla Lähi-idässä, jossa monissa maissa ammattiliitot ovat hallituksen tiukassa kontrollissa tai niillä on hyvin vähän toimintavapautta. Länsimaatkaan eivät kuitenkaan selviä maailmanjärjestön raportissa puhtain paperein. Esimerkiksi Yhdysvaltoja arvostellaan työlainsäädännön heikosta suojasta työntekijöille ja työnantajien laajoista anti-ay-kampanjoista, Saksaa virkamiesten järjestäytymisen ja lakko-oikeuden rajoittamisesta sekä Ruotsia ILO:n kansainvälisten periaatteiden rikkomisesta ns. Laval-tapauksessa.

Romanien ihmisoikeudet eivät toteudu. Roomassa asuinalueeltaan häädetty Maria Dimitru kertoi poliisin sanoneen, että lapset otetaan häneltä pois ja laitetaan lastenkotiin. Kuva: Amnesty International

Voihan verot

Sana verot saa harvoin ihmisissä aikaan hilpeyttä. Veroja maksetaan aina liikaa ja toisaalta palvelujen taso on aina huono. Hankala yhtälö, kun verotuloja pitäisi seuraavan hallituskauden aikana saada valtiolle ja kunnille, eli kansalle käyttöön yhä enemmän. Kysyttäessä kansalta ilmenee, että verotuksen tulee olla oikeudenmukaista, haittaveroja oltaisiin valmiita korottamaan, mutta ansiotuloja yleensä halutaan madaltaa. Tämä kertoo karua kieltä siitä, että useimmat ihmiset tuntevat verojärjestelmän huonosti.

Verotuksen pääasialliset tehtävät ovat hyvinvointivaltion palvelujen turvaaminen ja tuloerojen tasaaaminen ja joltain osin sen avulla voidaan myös suunnata ihmisten kulutuskäyttäytymistä ja toimintaa. Ensiksi mainitut ovat oikeudenmukaisuuden nimissä helposti allekirjoitettavissa ja kolmaskin menee, kunhan tasaveron luontoiset kulutusverot ohjaavat aidosti ihmisiä toimimaan esimerkiksi ympäristöä vähemmän kuormittaen. Jos kansaa on uskominen, verotuksen progressiivisuutta voitaisiin nykyisestä lisätä ja haittaveroja kerätä tämän lisäksi kulutusta ohjaamaan.

Hyvät pahat verovähennykset

Asuntolainan korkovähennys, kotitalousvähennys, työmatkavähennys, ansiotulovähennys, tulo- hankkimisvähennys... Veronmaksajien Keskusliiton sivuilta voi jopa löytää vinkkejä siitä, miten verovähennyksiä saa kahmittua itselleen eniten. Verotusjärjestelmän läpikäyminen tästä näkökulmasta ei ole kovin hedelmällistä. Verovähennykset ovat osin oikeutettuja elämäntilanteeseen liittyviä tulonsiirtoja, mutta koko verotusjär-

jestelmää miettiessä olisi hyvä lähteä siitä, mitä verovaroilla tuotetaan ja miksi veroja ylipäänsä maksetaan. Iloiset Veronmaksajat lähtee ajattelusaan siitä, että yhteiskunnassa on pystyttävä poliittisesti ja ideologisesti valitsemaan ja päättämään hyvinvointivaltion ja –palvelujen taso, jollaista halutaan ylläpitää. Verotuksen taso määräytyy siis tarpeiden kautta ja verojärjestelmä tämän jälkeen oikeudenmukaisuusperiaatteen kautta.

Oikeudenmukaisin tapa kerätä verot on progressiivinen verotus, jossa kukin maksaa veroja kykijensä mukaan. Erilaisin verovähennyksin voidaan helpottaa tiettyjä elämänvaiheita, kuten asunnon hankkimista tai töissä käymistä pitkän matkan päähän, mutta ne eivät missään nimessä voi olla hyvätuloisten keino kiertää veronmaksua. Kotitalousvähennys on yksi niistä verovähennyksistä, joka tulisi joko poistaa tai puolittaa. Kotitalousvähennys, samoin kuin asuntolainan korkovähennys, varsinkin ensimmäisen asunnon ostamisen jälkeen, ovat todellisuudessa vain hyvätuloisten saatavilla.

Hyvätuloisten verotusta on kevennetty alkuen vuoden 1993 veroremontista. Valtion verotuksesta enää kahdeksan prosenttia kerätään progressiivisen ansiotuloverotuksen kautta. Arvonlisäverotuotot ovat puolestaan suurin yksittäinen verotulo. Arvonlisävero on tasavero kaikille, joten kehityskulku ei voi näin jatkua.

Verovapaat korvaukset - kenelle ja miksi?

Verovapaat korvaukset joutuvat aika ajoin tulilinjalle. Syynä puuttumiseen on yleensä verovapaiden korvausten väärinkäyttö, mikä leimaa koko järjes-

telmän. Verovapaita korvauksia, kuten päivärahoja ja kilometrikorvauksia tulisi tarkastella niiden perimmäisen tarkoituksen kautta. Paljon työkseen matkustavan henkilön tulee saada oikeutettu korvaus siitä, että joutuu olemaan pois kotoa. Ulkomailla tai kotimaassa tapahtuvista työmatkoista syntyy myös tosiasiallisia kuluja, joita kattamaan verovapaat korvaukset on luotu. Se, että korvauksista jää jotain käteenkin, on oikeudenmukaista silloin, kun verovapailla korvauksilla ei kierretä työehtosopimusten mukaisia palkkoja tai kompensoida muuten tuloja. Verovapaat korvaukset kuuluvat siis niille, jotka tosiasiallisesti matkustavat. Valitettavasti ajassamme on ilmiö, joka vääristää verojärjestelmää. Verovapailla korvauksilla kompensoidaan liian usein palkan pienuutta tai ne tulevat tietyn asematason kylkiäisinä.

Verotus voi olla iloinenkin asia

Koko verotusjärjestelmän hankaluus on sen tietynlainen sekavuus. Lisäksi verotettavia ansioita, ve-

rovapaita korvauksia, verovähennyksiä ja sosiaalivakuutuksen luonteisia maksuja sotketaan lahjakkaasti ja tavoitehakuisesti toisiinsa. Järkevän ja oikeudenmukaisen verotusjärjestelmän luomisen ja ylläpitämisen perusta on asioista puhuminen niiden oikeilla nimillä.

Verotuksen ei tarvitse olla kaikille iloinen asia, mutta jokaisen olisi hyvä nostaa tietoisuutensa tasoa siinä, mitä verovaroilla saa. Yhteiskuntarauhan säilyttäminen on hyvinvointipalvelujen ohella tärkeä lähtökohta, kun mietitään verotustapoja. Verotuksesta tulee nopeasti iloista, kun ymmärtää koulutuksen, terveydenhuollon ja yhteiskunnan infrastruktuurin merkityksen omassa ja läheisten elämässä. Usein ulkomailla työskennelleet näkevät tämän parhaiten. Ei tarvitse matkustaa edes kovin pitkälle, kun eteen tulevat köyhyys, eriarvoisuus ja vaikeudet. Hyvätuloisena muurien sisältä katsottuna maailma näyttää kovin erilaiselta kuin esimerkiksi suomalaisen tasa-arvoisen ja kaikille avoimen päiväkodin pihalta. ■

Kataisen reppumieskahvit

Reppumies Reino Karvinen oli rähmällään auton konepellin alla. Vesiletku oli vuotanut jo useamman viikon, mutta eipä tuota ollut ehtinyt aiemmin korjaamaan. Siilinjärven seisokki oli tullut valmiiksi keskiviikkoiltana ja Reiska oli päässyt kotiin jo torstaina. Perjantai oli pyhitetty autoremonttiin. Seitsemänsataa tonnia ajatussa nokivasarassa oli alvariinsa pientä laittoa, mutta eipä tuota raaskinut laittaa lihoiksikaan. Vaihdoissa saisi tonnin taikka pari. Yhtä tyhjän kanssa.

Onneksi ei ollut paha vika, mutta pakkasta oli liki kymmenen astetta. Näpät kävivät jäähän ja hankala asento pellin alla alkoi hatuttaa. Karvinen kuuli askelten narsketta pakasluvella, mutta ei ollut varaa nousta katsomaan, kuka on tulossa, kun letkuklemmari oli viimeinkin sopivassa kohdassa tiukattavaksi. Selän takaa kuului jotenkin tutunoloinen ääni ja kyseli, että löytyisikö talosta traktoria, kun auto tössähti lumihankeen. Reiska sai klemmarin kiinni ja itsensä pois konepellin alta, eikä ollut uskoa silmiään. Edessä seiso naama punaisena ja rillit huurussa itse Jyrki Katainen. Ministeri höpötti autonsa menneen risteyksessä ojaan ja olisi kiire kokoomuksen vaalitulaisuuteen Mikkelin torille, jakamaan ilmapalloja.

Karvisen aivoissa vilistivät yhtenä mylläkkänä takavuosien veromätkyt ja komennusmiesten verolaki. Iski piru mieleen. Tätä äijää pitää nyt kyllä pikkuisen kusetta. Vuorostaan näinkin päin. Karvinen valehteli silmää räpäyttämättä, että traktori on liiterissä ja justiinsa laitettu lämpiämään, mutta ei kannata vielä yrittää startata. Ehdittäisiin hyvin keittää kahvit ja hoitaa homma sen jälkeen. Vieraalla olisi ollut kiire, mutta eipä ollut muuta vaihtoehtoa kuin painella isännän perässä sisälle. Kaipa se itse parhaiten traktorinsa tuntee.

Keittiössä Karvinen aikaili ja venkoili kahvinkeitin ja suodatinpussien kanssa. Sai viimein homman valmiiksi ja keittimen kurnuttamaan. Isäntä istui vierasta vastapäätä ja alkoi kysellä kuulumisia, että miten rahat riittää siellä valtion kirstussa.

Katainen valitteli, että tiukkaa tekee, mutta kyllä selvittää, kunhan kaikki kantaa kortensa kekoon. Karvinen sanoi olevansa komennusmiehiä ja kantaneensa mielestään oman kortensa ja vieläpä varsin perinpohjaisesti. Vieraan poskille nousi entistäkin helakampi väri, joten asia tuntui olevan tuttu.

Karvinen alkoi lisätä painetta ja tivasi syytä, miksi Suomeen tehtiin komennusmiehiä sortavat verolait. "Ensin tuli se kahden vuoden sääntö". Katainen köhi pöydän takana ja änkytti, että se kaksi vuotta on niin pitkä aika, että pitää tulkita jo varsinaiseksi työpaikaksi. Kaikkien pitää olla samantarvoisia.

Karvinen kysyi, että mitenkäs herran oma tilanne? "Vuodesta 1999 asti olet ollut eduskunnassa. Perhe sekä 152 neliön asunto on Espoossa. Samaan aikaan pidit

Siilinjärvellä jalasmökkiluokan kaksiota, jotta pääsit kuitaamaan maksimi kulukorvaukset. Paljonko maksoit niistä veroa?" Katainen ähkyi ja puhkui, änkyttikin vähän ja sai viimein sanottua, että kansanedustajilla kun on vähän erilainen se verolaki. Tästä Karvinen sai hyvän syyn kysyä, että mitä ministeri sanoikaan hetkeä aikaisemmin siitä samanarvoisuudesta.

Ministeri mietti pää punaisena syntynyttä tilannetta ja kiekaisi sitten ilmoille uuden pointin. Kehaisi, ettei häntä voi enää syyttää tuollaisesta kikkailusta, kun muutti viime vuonna kirjansa Uudenmaan vaalipiiriin. "Siinäpä se", ärjäisi Karvinen ja löi nyrkin pöytään. "Asut Espoossa ja kuittaaat 986,81 euron verottomat kulukorvaukset kuukaudessa. Vähintään saman verran saa kupata jokainen kansanedustaja, vaikka olisi kirjoilla Etu-Töölössä ja kulkisi Reino-tohveleissa täysistuntoon. Pitempimatkalaiset saavat vielä puolet enemmän. Kerro mistä teidän kulunne syntyvät, kun taitaa sinutkin hakea musta auto joka aamu kotiportilta?"

Katainen ei vastannut mitään. Karvinen lisäsi löylyä. "Satutko vielä muistamaan joulukuun 2008? Painoit eduskunnassa jaa-nappia siinä kohtaa, kun päätitte, että meikäläisen kaltaiselle reppumiehelle on sovelias raja verottomaan päivärahaan 100 kilometriä ja pakollinen yöpyminen vielä päälle. Teille poliitikoille kaikki verottomana ja muillekin kansalaisille riittää 15 kilometriä, mutta komennusmiehille vasta sata. Niin päätitte te perkeleen porvarit ja apupuolueet kepeusta perussuomalaisiin! Menikö hyvin?"

Katainen ampaisi pöydän takaa pystyyn niin nopeasti, että kahvikuppikin kellahti kuumoon. Sai sen verran suunsa auki, että parkaisi hätäntyneenä: "Mitenkä se traktori!" Karvinen ryysti äänekkäästi kahviaan, maiskautti suutaan ja lausui sanojaan venytellen: "Jaa, niin se traktori. Kyllähän tässä on sellaisestakin tullut haaveiltua ja ehdinpä säästää sitä varten jo kertaalleen rahatkin. Vaan sitten tuli veromätkyt Porvoon komennuksen ajoilta ja kaikki meni niihin eikä riittänytkään. Olin ollut kuulemma liian pitkään sillä kohteella, mutta pakkohan se oli, kun muuta työtä ei oikein ollut, eikä kortistoon iljennyt mennä. Työkykyinen mies. Eivät ne kulut siitä Porvoon keikasta mihinkään vähentyneet ajan myötä, mutta kun se on sellainen se komennusmiesten verolaki, että mätkäistään, niin te sitten myös mätkäisitte. Se on, Katainen, sillä tavalla, että kun oikein tarkasti ajattelen, niin ei tässä mökissä mitään traktoria ole. Mutta mitäs jos tuosta juosta hilppaset sinne Mikkeliin? Matkaa ei ole kuin rapiat yhdeksänkymmentä kilsaa ja sehän on hiljakkoin oikein laissa todettu melkoisen mitättömäksi matkaksi."

Tämä riitti valtiovarainministerille ja hän ryntäsi ovesta ulos. Karvinen meni ikkunaan katsomaan Kataisen rientomarssia maantielle päin ja mietiskeli itsekseen, että tulikohan kiusattua liikaakin. Päättyi kuitenkin siihen lopputulokseen, että vähällä pääsi.

Kuonahakku

Metallin komennusmiesosasto 254 kiittää lämpimästi osaston jäseniä ja yhteistyökumppaneita menneistä vuosikymmenistä sekä toivottaa tulevat vuodet ja toimijat tervetulleiksi viemään yhteistä asiaamme eteenpäin.

Nähdään syksyn risteilyllä!

Hyvää kevättä toivottaen

-AO 254:n toimikunta

